

AREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER. RÓKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 3 francia frank

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JÓZS. 448-26, JÓZS. 334-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTOL
REGGELIG: JÓZSEF 393-30, JÓZSEF 310-19

VII. évfolyam

Budapest, 1928 január 30

5. szám

Esztergom egész népe és a cseh partról ezer fehér kendő lobogása fogadta Serédi hercegprimást, aki vasárnap tizezer hódoló zarándok jelenlétében foglalta el primási trónját

A primási trónfoglalás nem a reprezentáló méltóságok, hanem a tömegek ünnepe volt, amelyek eljöttek ünnepelni Magyarország főpásztorát, a fölébük emelkedett deáki cserepesmester fiát

„Minden baj és kietlenség onnan van az életünkben, hogy megfogyatkozott bennünk a szeretet, embertársainkat nem tekintjük felebarátainknak, előljáróinkban fölénk kerekedett vetélytársat látunk“
— mondotta Serédi első primási szentbeszédében.

A kormányzót és a minisztereinköt Klebelsberg kultuszminiszter képviselte. — A piliscsabai megfagyott országuton sorozatos autóbalesetek történtek, Zsitvay házelnök és Ripka főpolgármester autója is fölborult

A hercegprimás egyéniségének közvetlenségével és szentbeszédének bölcsességével példátlan lelkesedést, reménykedést s bizakodást keltett

Esztergom, január 29.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Mintha a primási trónfoglaló-ünnepségre készülődött volna az ég is, ragyogó fehér hőszerűen borított hegyre és völgyre, mezőkre és országutakra, amelyeken az egymást kergető autók száza futottak versenyt a zsufolt különvonatokkal. A cél: Esztergom, amelynek népe tizenhat esztendővel ezelőtt élt meg utoljára ilyen ünnepet, boldogemlékü Csernoch János intronizációját. Már a kora reggeli órákban zenekarok járják be a várost, de az esztergomiaknak nincs szükségük a zenés ébresztőre, talpon vannak valamennyien, ablakokban szoronganak, sorfalat állnak az utcán, amire megindul — gyalog és kocsin, autón és szekéren — az ünneplő község végeláthatatlan sora, föl a hegyre, a behavazott Bazilika felé. Az üzletek kirakataiban félesztendővel ezelőtt Csernoch hercegprimás gyászszalagos képe volt látható, ma már az utódjának pápaszemese, mosolygó arca került a helyére. A házakon nemzetiszínű, sárga-fehér és kék-fehér zászlókat lengtet a szél, a pápa és a primás színeit. A esztergomiakkal megrakott országút még mindig ontja az autókat, még ki sem szálltak az utolsó különvonat utasai, amikor a menet eleje már a Bazilika hatalmas korintusi oszlopai alá ér. Reggel nyolc órakor tartanak ki az emeletnyi ércapu szárnyai és két óra hosszat szünet nélkül tart az ünneplő tömeg beözönlése. A Bazilika előtt egyre növekszik a kocsis- és autótábor és sehogyan akar megcsappanni a befelé igyekvők sűrű tömege. Két kocsival és hat orvossal vonulnak föl a mentők; tüzoltók és levették áll-

nak sorfalat, amely csak nagy ügyvel-bajjal állja meg helyét a templomba özönlő tömeg egyre erősödő sodrával szemben. A diszmagyarok ünnepi tarkasága kaleidoszkopszerűen változatos, színes képpé olvad össze a vidék népének ünneplő feketéjével. Báránypórsüveges, feketegunyás kiscigák, földmivések lépkednek egymás nyomában, egyszerű fejekendős asszonyok. Valahogy úgy érzi az ember, hogy

nem a reprezentáló előkelőségek, hanem a magyar nép ünnepe ez, a tömegeké, akik ime, eljöttek ünnepelni Magyarországot főpásztorát, a soraikból fölübök emelkedett Szapucsek Györgyöt, a deáki cserepesmester fiát.

E csodálatos és ritka karriér fölemelő érkezése melegíti, lelkesíti a szíveket, ez a melegség és ez a lelkesedés ragyog ki a szemekből. Suttogó hangok érdeklődnek, miért hiányzik ez vagy az a politikai és társadalmi élet előkelőségei közül, de ezt a suttogást, ezt a pillanatnyi hívősséget hamar elnyeli, megjorrosítja az őszinte lelkesedés tüze. Máriás zászlók alatt vonulnak föl a Mária-kongregációk, a válogatott leventecapatok és a küldöttségek hosszú sora. Fél tíz órakor megszólalnak a harangok. A primás még csak háromnegyed óra múlva érkezik, de már ekkor alig van talpalatnyi üres hely a Bazilikában. A templomhajó jobb- és baloldalán három-három széksort tartottak fenn a méltóságok részére, a széksorok mögött sűrűn összehúzó szorong a közönség. A szentély stallaiban kapnak helyet az egyházi előkelőségek, a kormány, a felsőház és a képviselőház tagjai, a főispánok. Háromnegyed-

tíz órakor érkezik József főherceg tábori egyenruhában, utána Albrecht diszmagyarban. Scitovszky, Walkó és Mayer miniszterek a baloldali stallum legfelső sorában foglalnak helyet Wlassics Gyula báróval, a felsőház elnökével együtt. Előttük ülnek a kormánypárti képviselők, jobbra diszmagyarban és a baloldali ellenzék tagjai, fekete zakóban. Az elsők között érkezik Ernst Sándor, Zichy János gróf, Kállay Tibor, majd Sándor Pál, Bródy Ernő, Strauss István, Rakovszky Iván, Karafiath Jeó, Puky Endre, Czettler Jenő, Sipőcz polgármester, Wolf Károly, Erdélyi Aladár, Szabó Sándor, Gubicza Ferenc és még számos országgyűlési képviselő. Az esztergomi kaptalan tagjai teljes egyházi díszben, lila birettummal a fejükön vonulnak a főbejárathoz a hercegprimás fogadására. A szentélytől a bejáratig jobbról és balról fehér karínges kispapok állnak sorfalat. Az oszlopcarnokban biborszínű baldachin várja a hercegprimást, ez az egyetlen ceremónia, amelyet nem a szertartástan, hanem az időjárás ír elő, a hercegprimás baldachin alatt teszi meg az utat autójától a főbejáratig, hogy a sűrűn szálló hóhelyhek be ne havazzák. De már ezt megelőzően, 10 órakor kiadják a rendelkezést: lélek az ajtón se be, se ki!

A hatalmas Bazilika zsufolásig megtelt.

Hamarosan megállapítják, hogy 1919 augusztus 15-e óta, amikor Csernoch hercegprimás a kommun bukása után elfoglalta trónját, nem volt ennyi nép a Bazilikában. Tíz óra után tíz percet érkezik meg fekete diszmagyarban Klebelsberg kultuszminiszter, aki Horthy kormányzón kívül Bethlen minisz-

terelőnköt is képviseli. A kormányzó számára fontartott helyet foglalja el a főoltár jobboldalán. *Hatezer szív dobog a várakozás*

A pápai builla felolvasása után fejedelmi pompával foglalta el primási trónusát a bíboros hercegérsek

Pontban 11 órakor megérkezik a kardinális. Mielőtt kilép autójából, aranycsatos lakcipőjét dusan aranyozott bíborszínű selyemtopánkával cseréli föl. A bazilika főbejárójának gigantikus méretű oszlopai alatt *Lepold Antal* prelátuskanonok, főszekegyházi plébános és *Walter Gyula* címzetes püspök, nagyreprested tédreborulva köszöntik az egyházfejedelmet. *Lepold Antal* arany pluvialében, mögötte a nagyrepresta, a kanonokok, a káptalan tagjai, majd a papság és a kispapok végeláthatatlan sora. A primás finommivű csipke karintgát visel a bíborszínű palást fölött. Amióta Magyarországra megérkezett, ma először öltött bíbor reverendát.

Fején zuechettó, kezében a bíboros kalap. *Lepold* prelátus ezüst tálcán átnyújtja a szenteltvíztartót, a bíboros érsek megáldja az egybegyűlteket és megáll a katedrális díszkapuban. Az utóban vállára borítják azt a bíboroszályos, hermelines érseki palliumot, amelyet a római szent *Agnes* apácázárképében nevelt *Agnes-báránnyak* gyapjából szöttek. Ezt a palástot alig néhány nappal ezelőtt a Sixtina-kápolnában maga *XI. Pius pápa* borította a bíboros herceprimás vállaira.

A bíbor baldachin alatt belép a primás a bazilikába.

Az egyházi zenekar *Reinberger C-dur* miséjét intonálja. *Az órási* templomot betöltő tömeg egy emberként áll föl helyéről, a diszkapu felől már csillag a magasartartott érseki kereszt. A pápi segédlet körmeneté alakul, a herceprimás áldást oszt a most már tédreptő embercserke. A katedrális hajójának közepén megáll a menet és

Serédi Jusztinián a baldachin alatt a Bakócz-kapalnába vonul.

Szentségimádást végez, mielőtt a főoltár előtt tédrt hajtana. Amíg elvonulnait imádkozik, a fehér karings papok sorfalat alkotnak végig a templomon. A menet élére Esztergom vármegye zászlaja kerül, a főispán vezetésével a hivatalos urak, majd *Mária Terézia*-korabeli kosztimókbe öltözött aprodok következnek. A kápolna ajtajában megjelenik a herceprimás, indul a szentelyi felé. Feléjthetetlen látvány.

Az aranyal-ezüsttel himzett palástok, ékkes diszruhák csillagok, szikráznak a pazar gzerlyafényben.

A herceprimás a főoltárral szemben elhelyezett bíborleppellel bevont imazsámolyra tédrel, a segédlet elhelyezkedik az oltár köré. Jobbra-balra egy-egy teljes díszbe öltözött kanonok, az oltár jobboldalán tédrel *Lepold* oldalkanonok az érsekkeresztel, odább a löbbi segédkező pap. *Meszlyéni* püspöki titkár az aranyveretű, magas pástortopot tartja. A hercegrsek föl-emelkedik az imazsámolyról, a primási stallum felé megy és

helyet foglal a fehér márványból faragott mennyezet alatt levő aranysegyélyes bíbortrónon.

Körülállják a segédlet tagjai, a primás öltözéshez készül. Három verteszt tálcát tartanak eléje. Egyikbe a nyakából leakasztott aranyláncan függ barokkmivű *pectoralét* helyezi, amelyet most kapott ajándékba a pannonhalmi apátságtól. Melléje teszi püspökgyűrűt. A másik tálcán elébe tartják a fehér keménymanzsettás bíborszínű selyemkeztűit, amelynek kezefején aranyból himzett kereszt ragyog. A harmadik tálcán *Bakócz primás idejéből való ezüstkanesöt nyujtanak* feléje. Leveszik a kapulárt, a primás magas, karcsu testéhez simuló bíbor reverendán kívül most minden főpapi jelvényt levesz magáról. Megmossa kezét, készül a „Veni sanete”-ra. A jelenlevő ájtatos hallgatókat láthatóan meghajtja a fejedelmi ceremóniát átfogó követkelesség, ahogy a primás szelid arccal, majdnem

izgalmban, *hatezer szempár szegezódik a főbejáratra*. Odakünn sürtü pelyhekben esik a hó...

mosolyogva, de mégis szinte átszellemülten végzi és fogadja a cerimonide episcoporum előírt rendelkezéseit. A karings papok újra tédre borulnak. Történelmi pillanat következik.

Drahos János kanonok, érseki ipodaigazgató fölmege az oltára és fölolvassa Serédi Jusztinián kinevezéséről szóló pápai bullát.

Mindenki visszafójtott lélegzettel figyel, egyszerre háromszoros rivát harsan a csöndbe, a főegyházmegye papjai élénkezéssel köszöntik főpástortukat. Fölzug az orgona: „*Éljen, éljen, éljen soká a főpásztor!*” — énekl a korus, majd az engedelmesség aktusa következik.

Talán ez a legmeghatóbb jelente a herceprimást installáló ünnepi misének. Eléje járulnak a püspökök, a káptalan tagjai, majd a többiek.

A herceprimás sorba megcsókolja papjait,

akik tédrt hajtva, kézesókkal mondanak köszönetet. A székesfőkáptalan nevében *Walter Gyula* nagyrepresta köszönti az egyházfejedelmet, erre újabb háromszoros rivát zug bele az ünnepi csöndbe. *Papp Antal* miskolci görögkatolikus érsek hódol ezután a kardinálisnak és a kézesóka járuló kanonokok között *Boross Géza* görögkatolikus pápai kamarás alakja is

Jusztinián primás érces baritonhangja először csendül az esztergomi bazilikában

A tömegem érzik a primás szent énekének hatása. Az ének után visszül a bíborosokbe, tédrt letakarják a gremiótdécl, a zafirokkal, rubintokkal, billiánsókkal kivarrt selyemtakaróval. *Az óráció* következik:

Két óráció! mond a primás, első *Mária országáért*, másodikat a pápáért.

Ezután a subdiaconus az oltár baloldala mellett fölolvassa a lectiót. A primás megáldja és megcsókolja az evangéliumot, vele együtt az egész asszisztencia föláll az olvasáshoz.

Az izgalom hangja morajlik végig a hallgatóságban. A primás föláll, kezébe veszi a főpásztori botot és egész kíséretével a szószék felé indul. Amikor megjelenik a magas emelvényen, léssé meghajtja a fejét és

hangos szóval megtartja első herceprimási szentbeszédét:

— *Keresztény magyar testvéreim!* Ebben az ünnepeles pillanatban, amikor Isten jóvoltából és dicsőséges uralkodónk, *XI. Pius* pápa kegyelméből immár átvtem nagy elődöm örökét, elfoglalom az esztergomi érseki széket és iteket már hűveimnek nevezhetlek, úgy érzem, *életem fordulópontján állok*. E fordulóponton leltem visszazáll a multba, ezer évvel ezelőti idószakba, amikor szent elődeink megalapították a keresztény Magyarországot és megalapították ezt az ósrégi egyházmegyét. Látom magam előtt azokat az érseket, akik résztvettek a haza megalapításában. Dicső elődeink hitükkel, tevékenységükkel, szeretetükkel ott örködték a keresztény Magyarország mellett. *Látom az őseket, akik Magyarország jó- és balsorsában osztozkodtak és akik nemzeti veszedelem idején hitet öntöttek a kétkedőbe, reménytel csöppögtettek; a csiggedőbe és szeretettel próbáltak összefogni az önmagával is meghasonlott magyart*. Amikor tekintetem a jövőbe esik, első pillanatban szinte megtorpanok, mert látom, hogy esztergomi érsek talán még soha ilyen nehéz viszonyok között nem foglalta el a széket. De bármennyire visszarettent a borzasztó jelölőség, mégsem esem kétségbe. Megnyugszom Isten akaratában, mert tudom, hogy mellettem van az én hívsegy papságom, mellettem vannak keresztény hűveim és édes hazám jóra való fiait. Megnyugszik a lelkem, mert tudom, hogy örködik még isteni Gondviselés a nemzetek sorsa fölött. Tudom, hogy az Uristen velünk marad, ha mi el nem fordulunk tőle. Velünk lesz az Isten és támogatni fogja szegény hazánkat, a keresztény Magyarországot és ezt az egyházmegyét is, minden nehézségeinkben, ha mi magunk is bizalommal

fóltünk.

Werner Adolf zirci apát könnyezik, amikor Serédi Jusztinián átöleli.

A kispapok kara az *Ogloriota* dicsőítő egyházi dalt énekl, közben megérkezik a fejedelmi miséhez előírt teljes asszisztencia. A primást újra öltöztetik, most már az installációs misére. A bíbornoki reverenda fölé csipkével dusan áttört miséng kerül, majd a rövid selyemtopánktól álli föl a primás. Nyakába akasztják a *pectoralét*, kezére hűzzük a bíborkesztűt, ujjára a püspöki gyűrűt.

Föléli az érseki dalmatitáf, amelyet még *Mária Terézia* ajándékozott az esztergomi bazilikának.

Fölbecsülhetetlen értékű ez a színanagy szövési barokkstíliu magyar motívumos miszruha, szívarányozott minden mozdulatnál. Fejére teszik a mitrát, tédrepedel és vállára borul a hermelines érseki palást. Atveszi a pástortopot és most — először —

teljes hatalmi jelvényeivel a főoltár alsó lépesőföchéz vonul,

ahol a gradüle elmondásával az ünnepi mise kezdetét veszi. Az oltár mellett ékeskedik *Vasary Kólos* modern mivű kelyhe, amelyből először áldozik most a magyar Sion fejedelmé. A két segédkező kanonok egy lépesőfokkal lejjebb tédreped, mellettük két misező pap, azután a diaconus és subdiaconus. A primás a füstölővel megtömjénezte az oltárt, visszamegy a herceprimási trónushoz és a gloriát bevezető imá olvassa.

— *Isten in excelsis deo* — énekl a herceprimás.

fordulunk hozzá, ha az Isten törvényei szerint rendezük be életünket. *Isten törvényei egy szóban foglalhatók össze, ebben, hogy: Szeretet. Örizzétek, ápoljátok szívetekben a szeretetet Isten és egymás iránt. Honnan a sok baj és kiellenség az életinkben? Onnan, hogy megfogytokozott bennünk a szeretet. Embertársainkat nem tekintjük felebarátainknak, előljáróinkban fölénkerekedett vetélytársat látunk. Felre kell tenni minden önis érdeket, az egyházi és a haza javát, a köztét kell szemelött tartanunk. Ebben az egy mondatba foglalom össze mindazt, amit eddig mondtam: Jöjjön el hozzánk a szeretet országa, Amen!*

Óvás!

Egyes kereskedők és házlok **SIDOL** név alatt fémtisztítószert kimérve árusítanak

SIDOL csak eredeti dobozban és üvegeiben kapható,

„**SIDOL**” zöld mezőn piros korongban. Minden más **SIDOL** név alatt kimérve árusított fémtisztítószert hamisítvány. **Háziasszonyok!** Saját érdekükben hamisítványokat ne vásároljanak, mert ezek a kezekre és a tárgyra ártalmasak. A hamisítások árusítóit bíróság elé állítom.

Götzl Lipót
Vegyítermékek Gyára
Budapest VII, Cserei-utca 14

HITEL!

értékpapírokra, autóra, zongorára, szőnyegre és egyéb kereskedelmi áruira

BANK ÉS ARUFORGALMIVAL
V. Nádor-utca 30. Telefon. T. 105-84

Saroküzlethelyiség

és kb. 500 négyzetméter

pinceraktárhelyiség

kitűnő helyen **azonnalra kiadó.**
V. Csanády-utca 5. Bővebbet: építési irodában, VI, Szondy-utca 75. — Telefon: 229-12

Schönwald Imre

uj üzlete és gyártelepe
Deák-tér 6, Anker-palota

Elsőrendű minőségű butorokat, háló, ebédlő, leányzóba, jótállás mellett
előszoba és
konyhaberendezéseket

részletfizetés esetén is készpénzárban szállít a

Hazai Fatermelő Rt. bujortiztete V. ker., közltszítviselők részére külön engedmény
Nádor-utca 10. sz.

A hercegprimás közvetlen, szeretetet sugárzó, atyai hangu beszéde mély megilletődést váltott ki a hallgatóságából

Kipirult arcok fordulnak a főpásztori trónus felé, ahol a primás kezét mos, majd az oltárhoz vonul az offertórium elvégzésére. A segédkező egyik kanonok fömjéit hint a hercegprimás felé, aki erre

magához vonja és mindkét arcát megöskölja.

A kanonok a füstölővel a szentélyben helyet foglaló főpapok felé tömjénez, aztán lemegy a templom hajójába és a hallgatóságot incenzálja. A prefáció után karínges kispapok vonultak föl kétyvertyas kandelaberekkel és sorfalat állanak a főoltár előtt. Kezddik a cónon. A primás most átadja az egyik kanonoknak a primási keresztet, aki megöskölja és lemegy a kanonoki stallumokhoz, hogy a keresztet minden főpap és kanonok megöskölhassa. *Te missa est!* után

megkezdődik a papság kivonulása.

Előbb a liladiszes káptalani kanonokok állanak kettős sorba, majd a többi egyházmegyéek főpapjai, kanonokjai és pappjai. A főoltártól végig a templomon a papság karínges fekerlők ki az ünneplő ruhák fekete színeiből. A fehérfekőt, feketeruhás apácák a hajó jobb- és baloldalán várják a kivonulást. Mögöttük sorban

dizsmentében kardos, farsolyos, pengő sarkantyus vármegyei huszárok állnak, hogy a kivonulókhoz tisztelegessenek Esztergom vármegye örökös főispánjának.

A hercegprimás áldást oszt. Az érseki keresztet magásra emeli, három irányban keresztet vet a nép fölé és megáldja a tömeget.

— *Sit nomen domini benedictum...* — hallik a primás éres hangja —, áldásom ténétek... — mondja tovább — és mindenki térdreborulva fogadja Magyarország új főpásztorának szavát. A körönsön fölzeug a pápai himnusz, néhány pillanatig áhitatos csend fogadja az éneket, ekkor

Serédi primás is énekelni kezd, az ének átárad a papságra, azután az egész tömegre.

Hatezer ember énekl:

„Áld meg Isten szentatyánkat, Krisztusnak helytartóját.”

Az utolsó akkordok után újra fölzug az orgona, az egyházi zenekar és az ünneplő közönség most a magyar himnuszot énekl.

A primás kipirult arccal énekel a tömeggel.

Vége a misének. A kardinálist újra átföltöztetik, kísérőivel áldást osztva hagyja el a Bazilikát.

Teljes két óráig tartott az installációs mise.

A tömeg ujjongó örömmel beszél Jusztinián primásról, meghatótt szavakat, kedves, becéző jelzőket hallani mindenfelé.

A katedrális fölött magasan áll a nap, előlt a hős, átlátni a Dunán.

a tulsó partról fehér kendőkkel lobogtatnak a primási város felé.

Hívek, akik nem jöhettek el Serédi Jusztinián szükségjelő ünnepére. Félével ezelőtt boldog emléku

Csernoch János végtisztességén a cseh hatóságok nem követeltek vízumot, most azonban senkit sem engedtek át magyar partra.

A primási bástya fokán az ércaknak alatt büszkén lengti a magyar szél a kék-fehér hercegprimási lobogót: új főpásztorra van Magyarországának...

500 vendége volt a székfoglaló ünnepség után a primási palotának

Az intronizációs ünnepség után a meghívott egyházi és világi előkelőségek a primási

palotába hajtottak. Serédi hercegprimás a zöld szalomban fogadta József és Albrecht főhercegeket, a kormány tagjait, a zászlósrakat és a diplomatákat, majd a miniszterek távoztása után átment a márványterembe, ahol

a vakítóan ragyogó csillárok alatt virágokkal díszített és gazdagon megrakott asztalok várták a vendégeket.

A hercegprimásnak csaknem mindenkihez van egy-egy udjas szava, mosolygó közneltséggel üdvözlő vendégeit, majd visszatér a zöld szalomba, ahol IX. Pius pápa életnagyságu képe alatt

hat személyre terítették.

A főhelyen Serédi hercegprimás foglalt helyet.

Zsitvay és Ripka autója fölborult, de csodálatosképpen semmi bajuk sem esett

Közben természetesen az is kiderült, hogy miért késtek le az intronizációs ünnepség kezdetéről Bud pénzügyminiszter. Zsitvay házelnök, Ripka főpolgármester és több képviselő.

A pilisecsbai országúton sorozatos autóbaleset történt és csak a safförkői ügyészségnek köszönhető, hogy szerencsétlenség nem történt.

A Pilisvörösvár és Pilisecsbai között elterülő lejtőn megfogott a hóréteg, félkezni alig lehetett és az autók csak nagy ügyel-bajjal csúszkálva és forogva jutottak előbbre. Zsitvay házelnök elmondotta, hogy az ő autója föltörtözathalannul siklott az úrolba, ahonnan sehogysem tudták az országútra vonatni. Közben odaérkezett Bud pénzügyminiszter autója, mire abbahyatták a hiábavaló kísérlet-zést és Puky albnökökkel együtt a pénzügyminiszter autóján tették meg a hátralevő utat.

Idegen segítségre szorult Ripka főpolgármester is, akinek autója fölborult az úrolban, egy, hogy maga is kíséfté belőle, de csodálatosképpen semmi baja nem történt.

tőle jobbra József főherceg, balra Orsenigo Cesare pápai nuncius. A hercegprimással szemben Bárdos Remig pannonhalmi főpát úl, jobbfelől Zsitvay házelnökkel, balfelől báró Wlassics Gyulával, a felsőház elnökével. Ez alatt a márványterem csaknem zsufolásig megtelt. Körülbelül

150 meghívott vendéget vártak, de legalsbb háromszor annyian érkeztek,

ugy, hogy negyedóra múlva már tányérhoz is alig lehetett jutni. A finom porcellántálakon hatalmas tengeri rákok, sült malacok, szárnyasok és sonkák sorakoztak, mártások és saláták, hideg sültök és halak, pástétomok, további torták, édességek, narancsok, a primási pince híres borai. Etkzés közben elénk diskurzus indult meg, mindenki elragadtatással nyilatkozott Serédi hercegprimás prédikációjáról, megnyerő és lenyűgöző egyéniségről.

Amire ezeket az autóbaleseteket elbeszélétek és a balesetek szenvedő hősei részletesen beszámoltak szerencsésen végződő kalandjukról, Serédi hercegprimás újból megjelent a márványterem ajtajában és körbehaladva, jó házi-gazda módjára elbeszélgetett vendégeivel.

— Nagy, nagy ígérlet — mondotta róla később Zsitvay házelnök és már két óra felé járt az idő, amikor József főherceg a márványterembe jött Serédi hercegprimás után, hogy elbucuszék tőle:

— Sajnos, már menni kell — mondotta —, otthon dolog van.

A hercegprimás melegen elbucuszott a főhercegtől, majd az ugyancsak bucsuzkódó nunciusal beszélgetett el hosszasan — latinul. A körülállók fület gyakran megüti ez a szó: laborare...

— Laborare... dolgozni és dolgozni — mintha egész programját akarta volna a primás ebbe az egy szóba összefoglalni. Jól elmúlt két óra, amire az utolsó vendég is elhagyta a primási palotát, amelyben elfoglalta új otthonát Magyarország biboros hercegprimása.

Ma estére döntő fordulatot várnak a Nemzeti Pénzváltó Rt. bünügyében

(A Reggel tudósítójától.) A mult héten A Reggel adott hírt legelőször a Nemzeti Pénzváltó Rt. válságáról; azóta ez az ügy — részben a Pénzüntézetí Központ vizsgálata, részben több igen súlyos féljelentés folytán — bünügyvé nőtt, amelyben

ma estére újabb fordulat várható.

A bank igazgatóságának tagjai, akik a féljelentőktől héttől estig kaptak haladéktól kötelezettségek rendezésére, ismételt tanácskozásokat tartottak és megállapították, hogy az ügyek ideiglenes rendezéséhez közel

egymillió pengőre

volna szükség. Az igazgatók, akiket különben a rendőrség már ismételtlen kihallgattak, megkísérelték, hogy családi és baráti összeköttetései útján a hiány egy részét előteremtsék, azonban ez a kedvező helyzet nem állott be. Vasárnap délutántól késő estig folytak a tanácskozások a Nemzeti Pénzváltó Rt. helyiségekben, de

ezek a kibontakozási kísérletek sem biztának eredménnyel,

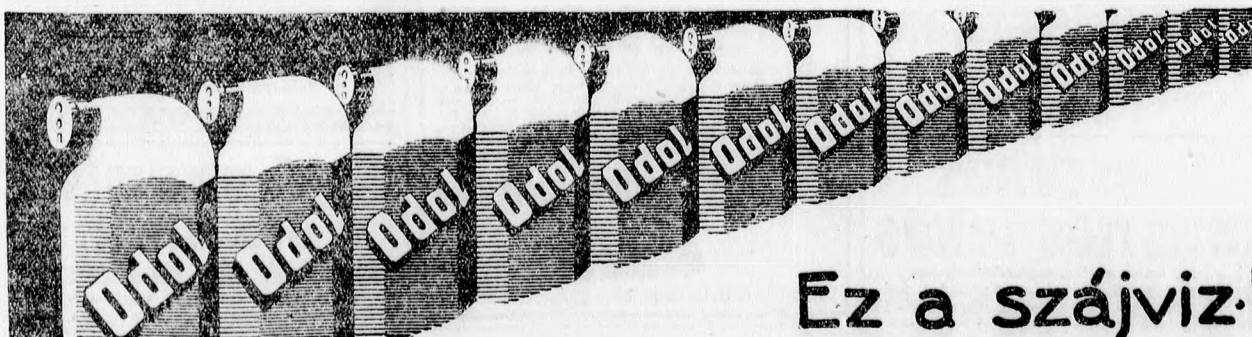
miután a hiánynak alig egynegyedrészt sikerült összehozni.

A Reggel értesülése szerint a hitelezők nem fogadták el azokat a biztosítékokat, amelyeket az igazgatóság fölkinált és sem a Tőbe, sem a Pénzüntézetí Központ beavatkozása nem bizonyult eddig pozitívnek. Ma délben az intézetnek és az igazgatóknak ügyvédei: Erődy Harach Tihamér, Sándor László és Telek György félkeresik Pásztor Mikst, a P. K. vezérigazgatóját és föltárják előtte a helyzetet. A következő 80%-a ugyanis öt-hat nagyhitelező, míg 100.000 pengő körüli összeg 25-30 kishitelező betétje. A tőzsdéi exekutálásokkal a tartozások napról-napra nöhetnek. Kérik tehát, hogy a P. K. segítsen az intézet teljes likvidálásául.

A hitelezők pesszimizmusa azonban arra mutat, hogy

a Nemzeti Pénzváltó ügyében a közeli napokban döntő fordulat, meglepő események várhatók.

a határidő lejártával ugyanis azokra is kiterjesztik a vizsgálatot, akik a multban voltak az intézet vezetői.

Ez a szájviz!

Belgrádban vasárnap véres tüntetés volt Pribicevics ellen, mert állítólag megsértette a szerb hadsereget

Tíz ember ködöbásoktól súlyosan megsebesült és a rendet csak a lovasrendőrség attakja állította helyre

Belgrád, január 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délelőtt a radikális egyetemi hallgatók gyűlést tartottak, hogy tiltakozzanak Pribicevics Szevetóvár független demokráta-párti vezér egyik beszéde ellen, amely szerb körökben nagy megütközést keltett és amellyel állítólag megsértette a szerb hadsereget.

A gyűlésen azonban nemcsak a radikális ifjúság jelent meg, hanem Pribicevics híveinek egy csoportja, sőt a demokráta párt egy másik csoportja is. A beszédeket állandó közbeküldetésökkel zavarták, végül verekedésre került a sor és a gyűlés résztvevői tégladarabokkal dobálták egymást. A ködöbások tíz embert súlyosan megsebesítettek és ezeket a mentőknek kellett első segélyben részesíteniük. Közöttük volt a „Pravda” munkatársa is, aki a beszédeket szonografálta. A nyuszmalt csak a lovasrendőrség tudta helyreállítani, amely a dulakodókat széjjelválasztotta és a teret megtisztította. Egy diákcsoport Pribicevics lakása elé készült vonulni, hogy ott tüntessen ellene, azonban rendőrökordonnal találta magát szemben, amely fölvonulását megakadályozta. A rendőrség két embert őrizetbe vett. A véres összeütközés egész Belgrádban nagy izgalmat keltett és a küszöbönálló nagy politikai küzdelmek előjelének tekintik.

és a gyűlés résztvevői tégladarabokkal dobálták egymást. A ködöbások tíz embert súlyosan megsebesítettek

Ortutayné halálának rejtélyéről

vasárnap készült el a gázyári mérnökök és a meteorologusok szakértői jelentése

(A Reggel tudósítójától.) Ortutay Lajosné Szóke Judit titokzatos halála ügyében a rendőrség vasárnap kapta meg a gázyári mérnökök szakértői jelentését.

A gazdag aradi földbirtokos fiatal feleségét — amin ismeretes — holtan találták meg a fürdőszoba kádijában s eleinte azt hitték, hogy gázmérgezés történt, habár a gáz égett a fürdőszobában. A gázyári mérnökei ezért levegőpróbát vettek az égő gázkályhából, hogy vajon a fűtőtestnél nem mutatkoznak-e olyan égési melléktermékek, amelyek halált okozhatnak. A mérnökök a megsejtett kémiai vizsgálat után most arról értesítették a rendőrséget, hogy olyan gázt, amely halálos lehetne, a vizsgálatnál nem találtak.

A rendőrség egyébként véleményt kért a Meteorológiai Intézettől is, hogy aznap nem volt-e olyan szél, amely a gázmelegítő füst-

vezető csövén az égési terméket esetleg visszanyomhatta a fürdőszobába. A Meteorológiai Intézet is vasárnap küldte meg jelentését a rendőrségnek. A jelentés részletesen ismerteti a szélnek aznap irányát, sebességét és erejét, — ebből a komplikált széljárásból azonban aligha lehet arra következtetni, hogy a szél okozta volna a Böszörményi-úti rejtélyes tragédiát. A rendőrség, további intézkedés végett, az iratokat átküldte az ügyészséghez.

Angliában rohamosan terjed a fekete himlő

London, január 29.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Anglia különböző városaiban rendkívül erős mértékben ütötte föl fejét a fekete himlő. Egyedül Worwickshireben 30 eset fordult elő, ezek között öt eset egy családban. Már London külvárosában is megállapították fekete himlő eseteket. Birminghamban 31 esetet konstata-

Pearl White filmsztár férje, egy angol őrnagy, rejtélyes körülmények között halt meg Hollywoodban

Newyork, január 29.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Hollywoodot, a világhírű filmvárost ismét rejtélyes haláleset foglalkoztatja, Pearl Whitenek, a híres filmesillagnak férjéjé.

Cutehen volt angol őrnagyot szállodai szobájában holtan találták.

Hogy öngyilkosságot követett-e el, vagy pedig meggyilkolták, azt eddig kideríteni nem lehetett. A szobájában levő asztalkán egy pohár whisky állt és mellette egy cédula ezekkel a szavakkal: *Igyál az egészségemre!*

Hallgassa meg a MUSICA RT.
(Erzsébet-körút 40, a Royal-Szálló épületében)
angol szerkesztői zongoráit és pianóit. Minden hangnagyrangú külföldi gyártmányt úgy kivételben, mint olcsóságban tetemesen fölülmúl. Legkedvezőbb ártételek. **Grotian-Steinweg zongora** vezetőképviseleté.

1½ tonnás Overland-teherautó eladó
kifutó állapotban
Cím: Rökk Szilárd-u. 11. — Autójavító

Felix Salten levele a magyar kérdéstről

(A Reggel tudósítójától.) Öt sorozatban közöltük eddig államférfiak, írók, tudósok és más híres emberek leveleit arról, hogy

mit szól Európa a magyar kérdéshez? Most Felix Salten érdekes és lelkes írását közöljük. A „Neue Freie Presse” szerkesztőjét, az európa-szerke elismert íróit és publicistát nem kell külön bemutatnunk a magyar közönségnek, Felix Salten válasza így hangzik:

Mályen tisztelt Főszerkesztő Ur!
Csak most felelhetek decemberi levelére, mert nagy elfoglaltságom és utazásaim megakadályoztak abban, hogy azonnal válaszoljak. Sajnos, az a téma, amelyről írt, Magyarország igazságtalan megcsönkítése, így is aktuális maradt. Miután azzal tüntet ki, hogy nyilatkozatot kér tőlem, valószínűleg nem veszi rossz néven, ha őszinte leszek. Meg lehet győződve, hogy

tiszteletem a magyar nép, rokonszenvem a magyar szellem és esodálatom Magyarország munkája iránt

épp olyan őszinte, mint az, amit levelének egyes diltatásaival szemben mondani fogok. Nem akarom védeni a Habsburgokat, de nem hiszem, hogy a trianoni szerződés „a Habsburgok négyuszáz éves uralmának” következménye. Abban sem értek egyet Önnel, hogy „Magyarországot terhelje a legkisebb felelősség a világháború földézésében.

Európa egyetlen nemzete sem vonhatja ki magát a világháborúért való felelősség alól.

A Habsburgok pedig, akikről nem az utolsó félszázad sajtója, hanem a történelem alapján kell itéletet mondani, az utolsó száz év alatt való rossz kormányzásukért

teljes és végeleges bukásukkal már megbűnhődtek.

Ugyanaz a kegyetlen igazságtalanság, amelyet Trianonban a nemes magyar nemzettel szemben követtek el, sújtotta Saint Germainben a nemes osztrák népet. Az osztrákok és a magyarok sorsártsai annak az erőszaknak, annak a katasztrófális földarabolásnak, amellyel mindkettőjüket megnyomorították. „Európa békéjének” képmutató elnevezése alatt

olyan állapotot teremtettek Európában, amelyet csak megdöböntés műveltség, brutális erőszak és lelkiismeretlen igazságtalanság hozhatott létre.

Lehetetlen, hogy ez az állapot, amely híjjával van minden erkölcsi alapnak és minden belső igazságnak, főmardadjon. Reméljük, hogy föl fog ébredni Európa lelkiismerete és ezek az egész emberiségen ejtett rettentő sebek békés uton gyógyulnak meg.

Főlébresztani Európa lelkiismeretét: mindnyájunk kötelessége,

ez az a szolgálata, amellyel mi most élők — kiki a maga még oly szerény helyén — tartozunk hazánkunk és Európának. Bárcsak ismét a szabadság szellemétől áthatott népek sorába emelkedne Magyarország — ha majd út az óra! Ez méltó a magyar nép temperamentumához, magasztaló szemléletéhez és forró szívéhez. Fogadják, igen tisztelt Főszerkesztő Ur, kollégális nagybarbecüsem és kiváló tiszteletem kifejezését.

Felix Salten

Nyilatkozat!

Tudomásomra jutott, hogy Európa legnagyobb városaiban alkalmi alakulatok vették föl világhírű görlesapatok neveit, súlyosan károsítva az igazi világmárkák hitelét.

Ezennel kijelentem, hogy a Newyorkban, Londonban, Párisban és Berlinben

„Jackson girls“

— világsikerekben legelső helyen vezető — görlesapatot január végén személyesen hozom Budapestre, hogy február 1-én megkezdhessék vendéglátókat a

Royal Orfeumban

London, 1928 január 24.

Alfred Jackson

Négyszobás komfortos lakás

uj házban, azonnalra beköltözhető
V. Császáry-utca 5. Bővebbet: építési irodában, VI, Szondy-utca 75. sz. — Telefon: 229-13

A »BAGOLYVÁR«-vendéglőben esténként **36. Rácz Laci** a cigánykirály muzsikál!
II, Margit-körút 20. szám alatt

Özv. Sorger Lipótné úgy maga, mint gyermekei: Sas Adolf és Tarján Gyuláné sz. Sorger Margit nevében fájdalmas szívvel jelenti, hogy a legjobb férj és apa
Sorger Lipót
65 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt.
Temetése ma, hétfőn délután 3 órakor a rókóskeresztúri ízr. temetőben.
Részvétlétogatások mellőzését kérjük.

Gyászruhák
4 óra alatt
Horváth és Halász
661 gyászruhakészítő vállalat, IV, Váci-utca 26
Teljes gyászfélezerlesek speciális raktára
Telefon: Teréz 208-61

Katonai lázadás Oroszországban?

**Trockij hívei állítólág a Kremlt bombázzák
s több tízezerred és lovashadosztály vonul Moszkva ellen**

London, január 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az Exchange Telegraph Rigán át azt a hírt kapta, hogy

négy ezred, amely Trockij hívének vallja magát, a Kremlt ágyúkkal lötte.

En a hír azonban még megerősítésre szorul.

Varsó, január 29.

A „Magyar Távirati Iroda” jelenti: Vilnában az a hír terjedt el, hogy Oroszországban katonai puccs tört ki.

Tuhaosovszki tábornok, aki Stalin uralmával elégedetlen, néhány állítólág lovashadosztály és tízezerred élén állítólág

Moszkva ellen vonul.

A hírt még nem erősítették meg.

Megmérgezte magát vasárnap este Lipót-köruti lakásán egy szépirodalmi hetilap szerkesztője és egy debreceni fiatal asszony

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este

kettős öngyilkosság

történt a Lipót-körut 23. számú házában. A ház első emeletén a 10. számú lakásban Kiss Elek

hivatalnoknál január 15-én albérleti szobát vett ki egy 30 év körüli fiatalember, Török Miklós, aki azt mondta, hogy

a „Mindnyájunk Lapja” című szépirodalmi újság szerkesztője.

Finom arcbőre most biztonságban van!

A mikor 72 fillérért már egy Elida minőségű, finom darab szappant vehet, nincs rá szüksége, hogy silány, közönséges vagy ismeretlen szappant használjon. Az Elida Favorit-szappan csodásan tiszta és enyhe, habja dús és sűrű, mindvégig pompás illatú.

100 grammos darab ára 72 fillér.

ELIDA Favorit SZAPPAN

Ezt a helyzetet újabb sűrű plakátok reklamirozzák, hogy azonban Török Miklós a lapnál milyen állást töltött be, azt a házbelleik nem tudták. Néhány nappal azután, hogy Török Miklós az albérleti szobába költözött, napnap után egy fiatal nő látogatta meg, aki később odaköltözött hozzá. A fiatalasszony a bejelentésre azt írta, hogy Debrecenből jött, neve *ösv. Kovács Ferencé*, 28 éves. Török a házbelleiknek a fiatal özvegyet *mint rokonát* mutatta be. Török Miklós és rokona *szüksös viszonyok között éltek*. A fiatalember gyakran nagybőn iratesomókkal tért haza, amelyekről azt mondotta, hogy szerkesztőségi kéziratok. Törökéket az utóbbi időben mind sürűbben keresték föl a *hitelezők*, akik pénzüket kérték és sokan jelentkeztek nála olyanok is, akik

kauciókat alkalmazottak és óvadékukat kérték vissza.

Török nem tudott fizetni és az albérleti szobában gyakran ismétlődtek a kínos jelenetek, miután a hitelezők mind követelésben léptek föl. Ily előzmények után történt, hogy vasárnap reggel Török Miklós nagyon földultan távozott a lakásból, félóra múlva azonban visszajött és a fiatal özvegyel *özvegyként szobájába*, Török és Kovácsné egész nap nem mutatkoztak, ami a házbelleiknek föl sem tűnt, mert azt gondolták, hogy vasárnap van és talán tovább alszanak és otthon töltik a napot. Este 10 óra felé azonban Kiss Elekéknek föltűnt, hogy Törökék szobájából *különös hörgést hallanak*. Azonnal leküldték a házmeesterét, aki *betörté Törökék ajtaját. Özvegy Kovácsné az ágyban talalta, arca a párnára borulva, Török Miklós pedig feljöttözött a padlón fekvő, ahoza eszméletlenül eshetett le, mert orra erősen vértelt.*

Mindketten eszméletlenül fekvtek le.

Gyorsan kihívták hozzájuk a mentőket, akik megállapították, hogy *többórával ezelőtt mind a ketten morfummal vagy veronállal mérgezhettek meg magukat s már órákkal előbb vesztették el eszméletüket*. A mentők gyorsan élesztési kísérletet alkalmaztak, azonban

egyikük sem nyerte vissza eszméletét.

Erre Török Miklóst és Kovács Ferencét a mentők beszállították a Rókus-kórházba. Pár perccel később rendőri bizottság jelent meg a lakásban, ahol *öt bucsuzólevelet* találtak. Mind az öt levél le volt zárva. Az első levelet Török Edikének címezték, a másodikat Ráth Béla ügyvédnek, a harmadikat a *főkapitányságnak*, a másik kettőt *rokonoknak*. A főkapitánysághoz címzett levélben Török Miklós és *ösv. Kovács Ferencé együttesen bejelentik,*

közös elhatározással öngyilkosok lettek

s arra kérik a *rendőrséget, hogy ne boncolják föl őket*. A jelek szerint a *kettős öngyilkosság oka nem szerelmi csatlódás, hanem anyagi gond*. Ugy látszik, Török Miklós nem tudott elszámolni azokkal az alkalmazottakkal, akik kauciót adtak.

A hitelezőknek, akik pénzüket kérték tőle, *váltókat adott, amelyeken özvegy Kovács Ferencé neve is szerepel és ezeket a váltókat nem tudta beváltani*. A rendőri bizottság a szobában különböző női ruhákat talált, amelyekre *gombostűvel kis cédulák voltak tűzve és minden cédulán rajta volt, hogy Kovács Ferencé a ruhadarabot kinek hagyja*. Ez is arra vall, hogy az öngyilkosságot közös elhatározással követték el. A késő éjszakai órákban Török Miklós és *özvegy Kovács Ferencé eszméletüket még nem nyerték vissza,*

állapotuk válságos.

Dowgalewszki párisi szovjetkötvet cáfolja a moszkvai forradalmat, de az összeütközést nem tartja kizártnak

Páris, január 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Dowgalewszki, az új orosz követ, aki szombat délután háromórás kihallgatáson jelent meg Poincarénál,

vasárnap későn este nyilatkozott

a Londonból és Varsóból érkező orosz forradalmi távirati jelentésekről:

— *En semmiféle jelentést nem kaptam Moszkvából* — mondotta a szovjetnagykövet —, *amely megerősítené ezeket a híreket és így ki kell jelentenem, hogy azokat valótlannak tartom*. Trockijéknak külföldön jelentékeny sajtószervezet áll rendelkezésükre, amelyek útján ilyen híreket zavarkeltés és saját jelentőségük fokozása érdekében forgalomba tudnak hozni.

Lehetséges, hogy egészen alárendelt érdekességű apró esetpatétek voltak,

de ilyen rendezavarások más országokban is naponta előfordulhatnak. Az ellenséges propaganda természetesen túlozza a híreket. Forradalmi kirobbanásokról nincs és nem is lehet szó.

Madame Yvain már nem kergeti fél Európán végig az urát, belenyugodott a válásba, magyarul tanul és Budapestre készül, közben pedig a bánattól tizenhét kilót fogyott

Nizza, január 27.

(A Reggel tudósítójától.) A pesti közönségnek még élénk emlékezetében van az a furcsa történet, amely *Maurice Yvain*, a neves párisi zeneszerző, a felesége és budapesti útjuk körül lejátszódott. Maurice Yvain ezután elhagyta az antihési híres „Logis divit” és a nizzai bíróság előtt — ahol egykor megesküdtek — válópórt indított felesége, született R. grófnő ellen, aki azelőtt Dramen, a neves francia színész felesége volt.

Már egy békéltető tárgyalást is tartottak a nizzai polgári törvényszék előtt, amelynek során persze semmiféle közlekedés nem történt a békétlenkedő házaspár, illetve ügyvédek között. Azóta

Monsieur és Madame Yvain, az egyik Párisban, új operettjének előadására készülve, a másik az antihési csodakertjében, várja a válópórt befejezését.

A francia hatóságok, ha csak nem sürgetik, nem nagyon sietnek a válások kimondásával. Közben *Madame Yvain szorgalmasan járja kis autójában a Côte d'Azur fürdőhelyeit* és hol Cannesben, hol Nizzában mutatkozik társaságával és természetesen mindenütt az érdekes válópórt káprázó figyelemmel kíséri a francia Riviera előkelő nemzete közönsége.

Yvainé már 14 év óta állandó lakója a Côte

d'Azurnak és az „Eclaircur” és más helyi lapok érdekes részleteket közölnek a válópórról. Amikor azt kérdezték Yvainétől, hogy *talán már meg is történt a válás*, mosolyogva válaszolta: — Egyelőre ez még nem történt meg, mert a

válópórt, ha akarom, akár 3 évig is kihuzom.

De lehetséges, hogy talán nemsokára én fogom a válás kimondását megsürgetni...

Érdekes részleteket mesélt el még Madame Yvain exférjének munkásságáról és terveiről és hozzátette, hogy *a hozta létre a Salabert—Maurice Yvain-szerződést, amely egészen 1930 szeptemberéig szól. E szerződés értelmében*

Salabert teljesjogi tulajdonosa mind ama Yvain-operettnek, amely Franciaország területén kerül színre.

Ellenben a külföldön szüretkerülő operettek — mint amelyet például Harsányi Zoltán társaságában írt — teljes egészében Maurice Yvain tulajdonát képezik... A Vígyszínházban szüretkerülő operett bemutatóján különben Madame Yvain Budapestten szeretne lenni — Monsieur Yvain is ott lesz. Madamot eleinte nagyon lesújtotta a válás: *17 kilót fogyott. De most már megvizsgáltatott és*

magyarul tanul.

— így készül Budapestre.

standardja? De hát miderre miből teljen? Ilyen körülmények között — *10 évi megfeszített munka eredményeképp — fölszaporodik az adósság és bizony gyakori jelenség a zálogcédula... Nem lehet tehát csodálkozni, ha harmincan, de háromszázan is vágyakoznak ugyanarra a három kórházi állásra, amely lakást, kosztot, fűtést és minimális zsebpénzt jelent csak, de*

bebiztosítás az éhenhalás ellen...

— És a kórházban, ahol naponként dolgozik, a mai körülmények közt nem keres semmit? — Igen keveset. Egy-egy beteg, aki reánk jut, természetesen igyekszik reánk is gondolni...

— Hát ez csakugyan kevés. De mondja meg, vasárnap, legalább, miért nem igyekszik — feljönni, élni, szórakozni? — A fiatal pesti orvos lehajtja a fejét.

— Nem vagyok eléggé rugalmas hozzá — mondja.

Vasárnap a depresszió napja.

Hétfőn reggel elkezdődik a robot és hajszolja, társasítja, őri az embert szombat estig. Azt kell mondanom, jólesik, mert *várkoztál. De vasárnap minden eszembe jut. Elutazni? Azt sem lehet. Nem a Balatonra, az Adriára vagy a hegyekre gondolok. Például Berlinbe, az orvosi haladás mai centrumába. Az európai kontaktustól kell elmaradni. Ez nagyon jól, legalább is addig, amíg az ember ambíciózus és arra gondol, hogy tőkeletesebbek mesterségében... Tudja, miben áll az én vakációm? Ha jól megy, esetleg majd magamnak egy nyári — nyakkendőt.* (d. zs.)

Bud pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kormány mégis a Ház elé terjeszti a karitatív valorizációs javaslatot

(A Reggel tudósítójától.) Nemesak politikai körökben, hanem az egész közvéleményben meglepetést keltett az a hír, hogy a kormány *varattal elcsúszta a hadikölcsönök újraszámolt karitatív valorizációjáról szóló törvényjavaslat tervét. A Reggel munkatársa beszél ebben az ügyben*

Bud pénzügyminiszterrel.

— A következőket jelentette ki: — A karitatív valorizációról szóló hír csak tévedésen alapult. A javaslat annál inkább a parlament elé fog kerülni, mert

ennek keretei között óhajt a kormány gondoskodni az árva pénzének fülértekeséről is.

A háború anyagi károsultjainak segélyezésére célzó összeget már az új költségvetésbe is fölcseréltük, tekintet nélkül arra, hogy a karitatív javaslat parlamenti tárgyalására előreláthatóan már csak a költségvetés megszavazása után kerülhet sor.

A Palace nagy műsora

Azt szokták mondani, hogy a film minden pót, de a film nem pótja semmi. A Palace új műsora igazolja ezt az állítást. Préost abbé regényét, „*Manon Lescaut*”-t megfilmesítették és „*A kurtizán*” címen ezt a filmet hozza a Palace. A regény, a dráma, az opera, mindent együtt látunk „*A kurtizán*” bemutatóján. A film a regény és a dráma motívumait szövevényesen érdekesen, színesen és mozgalmasan a film szcenáriójában, a Palace nagyszíri zenekarától Mannon és Puccini örökség, színezható melódiai fogalmak fölszólaltatni és ami a színesi játékok illati, a világ legelőkelőbb színházán sem lehet jobb szereposztása, mint John Barrymore és Dolores Costello. John Barrymore férfias, energikus szépsége Des Grieux lovag szerepében érvényesül legjobban összes eddigi alakításai közül, Dolores Costello pedig ragyogóbb, mint valaha. Valóságos színészi este lesz csütörtöktől kezdve minden nap a Palace előadás, mert Daróczy József, a szerrivózás és beállítás mestere, most sem tagadja meg ünnyagát. — És hogy valóban minden pótolon a Palace előadás, a másik film, Laura la Plante pompás vígjátéka, „*A nagy ügy*”, a humorok, az ötletek, a csokra, amely kitűnő és ötletekben gazdag jazz-zenevel a varieté és a kabaré is helyettesíti a mozi közönsége részére. (—6)

A pesti fiatal orvos vasárnapi vallomása

(A Reggel tudósítójától.) Fiatal ember, Tudom, hogy kitűnő muzikus: *sohasem látom hangversenyt. Tudom, hogy szereti a jó előadást: sohasem látom színházat. Társaságban találkoznék néha. Ilyenkor magabizárkóztól, föltűnően keveset beszél. Tulkomoly. Nem a fiatalság hiányzik intelligens megjelenéséből, hanem a derű. Ez a fiatal orvos nem vidám ember. És ez a szomorú ember, sajnos, típus.*

Ő az a fiatal pesti orvos, akinek nincs összeköttetése,

hogy a gombamódra elszaporodott fix állások egyike bejusson. Ő kívül áll a konjunktúrán, neki nincs hatalmas protektora s a pályán semmi sem viszi előre, csak a tudás, az ambíció s a tehetség. Mindez pedig a mai Magyarországon az érvényesüléshez vajmi kevés...

Vasárnap délután meglátogattam. Feküdt a rendelője diványán és gyógrészeti lapokat olvasott.

— Mi az? — kérdeztem. — Az emberek ilyenkor moziba, kávéházba járnak, flörtölnek, sportolnak, táncolnak, weekendeznek és örülnek az életnek, maga pedig begubózza magát.

Angol szövegimből

átmeneti kabátaim

már elkészültek és azokat olcsón árúsítom.
WIDDER férfitiszta
1V, Városház-utca 20. szám. Telefon: 295-76

Villányi pezsgő

(Schaumburg-Lippe)

Butorhitel készpénzárban!

Ervényesek óta a kölcsönt butorhitel-ostályunkban hálószerzők, ebedők, uriszabók nagy választékban, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

kaphatók „BOG-MIL“

Kereskedelmi Rt ezelőtt BALÁZS ÉS TÁRSA butoráruháza, Budapest, Vilmos császár-ut 43
Közalkalmazottaknak legnagyobb kedvezmény

Külsőid mintára berendezett
SZAKORVOSI RENDELŐ
bőr-, vér- és nemibeteg részére. Erzsébet-kürt 1. sz. II. em. (Rákóczi-ut. sarok.) — Rendelés egész nap. — Nőknek külön. Speciális gyógymodok: RÜNTGEN — DIATHERMIA — QUARZ INSULIN — EZÜST SALVARSAN és VILLÁNYKEZELÉSSEL

ma is tanul és keservesebb arcot vág, mint hétköznap. Szabad így élnie egy fiatalembernek? — Nem szabad — hagyja rá —, de higgye el, nem tehetek róla:

a vasárnap az én legkeserveesebb napon.

Miért? Hogy megértsem, el kell mondanom az egész hetemet. Reggel elmegyek a kórházba. Amint tudja, nem vagyok kinevezett orvos. Egy-egy kórházi osztályon 2-4 kinevezett orvos van, de

harmincan is áldogálunk minden reggel egy-egy osztály folyosóján, hátha jut reánk valami.

Úgynevezett „cselédkönyvesek”, gyakornokok és — végzett orvosok. Olyanok, akik végigjárták az obligát hat egyetemi esztendőket, de a két-három évi gyakornokságon is rég túlvanak már. Valamilyen címen még bejárunk. Remélik, hogy a megbízhatóságuk, a szakbiztonságuk mellett alkalom folytán bebizonyosodik és mégis csak eljutatja az őket megillető helyre... De ugyan mi mást is csinálnak a magamfajta pesti orvos, mint hogy reméljen? A délutáni rendelés ugyan nem sok örömet hoz. Alig van páciens. Az egész munkásszertély s majdnem az egész középsztyái egyesületi, vállalati fix állásokba kinevezett orvosokhoz jár. A községeknek, iskoláknak, közhivataloknak, bankoknak megvárnak az orvosok. Hozzánk, nem-kinevezett orvosokhoz csak az egyéni bizalom és rokonszenv hoz szörványoson beteget. Hogyan lehet ilyen páciensekre szert tenni? Társadalmi úton. De hogy elérhetjük mi társadalmi életet, hiszen amellet, hogy folyton tovább is kell képezni magunkat, még

a legsúlyosabb anyagi gondokkal is küzdünk.

A páciens, aki jelenkezik, nem mindig fizet és ha fizet: többnyire sokáig adós marad. Néhány barátai család, ahol az ember háziorvos, — nem lendít lényegesen anyagi helyzetünkön. Ezzel szemben egy orvosnak legalább két szobából álló lakásra van szüksége, személyzetet kell tartania, amely rendet, tisztaságot teremten és általában — ugyebár — nem lehet lerongyolódott, lezúllt az élet-

Pénteken, február hó 3-án FAZEKAS IMRE új drámája:

TROJKA

Makay Margit, Csontos, Kiss Ferenc, Törzs
MAGYAR SZÍNHÁZ

A Bratianu-kormány azonnali lemondását és a törvények uralmának helyreállítását követelte a román parasztpárt vasárnapi nagygyűlése, melyen több mint tízezer ember vett részt

Bukarest, január 29.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Jassyban vasárnap tartották meg a hónapok óta hirdetett nemzeti parasztpárti nagygyűlést, amelyen

több mint 10.000 ember

jelent meg. A párt valamennyi vezetőtagja, *Moniu Gyula, Vajda-Vojvoda, Mialahe* eles

támadást intéztek a kormány ellen, követelték, hogy rögtön mondjon le és

demokratikus törvényes rezsim vegye át az ország irányítását.

A gyűlésre a hatóságok nagy rendőri és katonai készültséget rendeltek ki, azonban rendezés nélkül sem történt.

Kocsmai verekedés közben két embert agyonszurtak vasárnap hajnalban Szegeden

Szeged, január 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap hajnalban 2 órakor Szegeden, a Csanádi-utcában egy eszméletlen állapotban lévő embert találtak. A mentők beszállították a kórházba, ahol anélkül, hogy kihallgatották volna,

meghalt.

A nyomozás megállapította, hogy a leszurt ember *Farkas Mihály* 27 éves festő, aki vendéglői mulatozás közben egy másik asztalnál ülő társasággal összeesett. Záróra után az utcán szökött el, amelyet csakhamar verekedés követett. Verekedés közben *Farkas Mihály* összeesett, amire

az egész társaság elszaladt.

A nyomozás adatai szerint *Büresök Pál* volt a tettes, aki maga is könnyen megsebesült. A másik veres mulatság színhelye egy Koronautcai vendéglő volt, ahol *Masa József* nyomdajadonos mulatott egy tisztelgétés és egy esimes nő társaságában. A nő kokettálni kezdett a szomszéd asztalnál ülő négytagú társasággal, mire *Masa* távozott a vendéglőből. A szomszéd asztalnál ülő négy fiatalember utánuk ment és csakhamar verekedés támadt. *Masa* eközben oldalba szúrta *Száll Mihály* 19 éves cipészegédet, aki összeesett és néhány perc múlva ott

az után meghalt.

Masa a tettet beismerte, amire a rendőrség letartóztatta.

Zsufolt házak mellett minden este megbukik Berlinben az új Piscator-darab: „A derék Schweik közlegény kalandjai”

Berlin, január 27.

(A Reggel tudósítójától.) Ma van az új Piscator-produkció harmadik előadása. *Tietz-nél, Wertheimnél* és még négy jegyirodában hiába kerestem jegyet. „*Leider alles ausverkauft, mein Herr!*” — volt mindenütt a sztereotíp felelet. Ha csupa intellektuális látogatná a *Nollendorfer Theater* előadásait, azt hinném, hogy az érdeklődés kizáróan a kommunista rendezőszeninek szól, de az autók

örjögő cavalcade-ja mögül a frakkos és estélyiruhás kultúrznobok közé kopott mozipublikum is gyűl. Ezek azért vannak itt — túl a produkció minden különlegességén — mert a színházon kívül mozi is kapnak. Jó és érdekes mozi. Piscator a moznak a színpaddal való egyesítéséért duplán számít zseninek: először, mint művész, aki ezáltal új műfajt teremtett, másodsor, mint üzletember, aki publikumának egyszerre ad színházat és mozi.

Die Abenteuer des braven Soldaten Schweik im Weltkrieg — ez a címe az új Piscator-nak; egy cseh író dramatizált novellájának. Halványkék estélyruhás nő ül mellette, esdasszép lila orchideacsokorral a szíve fölött, magyarul mondja a mellette ülő szmokingos férfinak:

— *Ja, de izgatott vagyok...*
Ebben a pillanatban az első sorban fölemelkedik egy munkáskínésű férfi, nyakában egy verklével és esőndőse kintornáznál kezd. A siplada nyikorgó hangjai betöltik a nézőteret, az ember csak annyit tud, hogy egy szegény közkatonáról lesz szó, akinek el kellett menni a világháborúba s egyszerre valami enyhe rémület veszt egy a nézőtérben: mindenki önkéntelenül arra gondol, hogy az a Schweik közkatonája, akiről itt szó lesz, talán megvakul majd a háborúban s ime nyomorék koldus lesz belőle, akinek így kell megkeresnie a kenyerét. A kintornás lassan kibotorkál a széksorok közül, a nézőtér elsőtétől, a jól ismert furesz expresszionista zene intonál egy hangulatot s apró abrakadabrákból, fegyverekből, törőkből, gránátokból, revolverekből kirajzolódik a vásznon egy osztrák, egy német, egy török és egy bolgár tábornok feje.

A mozi eltűnik, a függöny szétmegy s az óriási színpad egyik sarkába betolnak kívülről egy kétfalu szabadiszletet, benne az első jelenet két szereplőjével, *Schweikkel* és a háziasszo-

nyával. Terenc Ferdinándot megölték és Schweik arról beszél, hogy egy kövér főhercegbe könnyebb belelőni, mint egy soványba. Háziasszonya azt mondja: *Also i wett mit Ina, di weadn a Unanemlichkat habn...*

Schweiket behívják katonának és Schweik jelentkezik a kaszárnyában. Schweik 50 éves elmult és olyan reumás, hogy alig áll a lábán. Beutalják a helyőrségi kórházba, ahol a szimulánsbeutalásra teszik. A szimulánsok arról vitatkoznak, hogy mi jobb: *belefűrészelni a térdkalácsba, vagy petrolumot fecskendezni a bőr alá.* Bejön a tőrzsorvos, az ágyak előtt megáll, a szanitékáplár fölolvassa a neveket és a tőrzsorvos fölíválva egyik betegnek *aszpirint és ricinust rendel, a másiknak aszpirint és gyomormosást.* Rájuk se néz, úgy megy ki a szobából. A szin elsőtétül, az ágyak mögött egy lepedő ereszkedik le, rajta

ármypépszerűen levettik a szimulánsok gyógykezelését, amit ezek úrvölgyéssel és javízeskelésel kísérnek.

Új kép. Schweiket beosztják puccernek egy főhadnagyhoz, szin: a főhadnagy hónapos szobájában, diszlett milóvarnók feszes trikókban, kasszírnök és kávéházi drusok jól ismeret meztelen képei. Schweik maga az élő háborus tiszarancsolat, a háborus miatynak, minden törvénynek, szabálynak engedelmeskedik, de Schweik együgyű ember s mindezt oly együgyűen eszelezi, hogy a legnagyobb bajjába keveredik,

dezertörnek, kémnek, hazaárulónak nézik. Schweikt Budweisba küldik, de Schweik, *„aki nyilván azt hiszi, hogy minden ut Budweisba vezet”,* Budweis felé homlokegyenest ellenkező irányban indul el. Es így

börtönökben és kórházakban, országon és kaszárnyákban, rapporton és identitásletlen kihuzza a háborút.

A darab tehát *unalmas, látszik rajta, hogy nem darab, csak dramatizált novella.* Ujjá és legalább színpadilag érdekessé Piscator technikai és szcenikai trükkjei teszik. *Megcsinálta a trottoir roulat-t,* amely egy jobbról balra mozgó szőnyeg a színpadon, amelynek segítségével *mozgásban levő embereket állandóan a színpadon tud tartani,* Schweik handukol ezen a mozgó járdán és mellette elvonulnak fák és sürgönyoszlopok, amelyeket a diszletek mögött egyszerűen ráállítanak erre a mozgó szőnyegre és a másik oldalon újból leveznek. Másik ujtás: *a színpad mindig teljesen üres,*

a szükséges diszletet mindig kívülről tolják be a szereplőkhez.

S ez a diszlet mindig csak egy részlet, *pars pro toto: a millióhoz szükséges legapróbb mintafür.*

Pallenberg játssza Schweik szerepét édes együgyűséggel, az áldozati barom megható ostobaságával. *Szőke Szakáll* egy katonai lelkeskedő játszik, a szerep olyan fülláborító izgató, hogy a nézőtérben többen fűtynűni kezdenek. *Piszszegés, „Ruhe”-kiáltások,* a darab megy tovább. *Anton Edhofer* remekül játssza a főhadnagyot. A közepén túl a *kommunista szellemességék is ritkának,* a darab teljesen elhagyad, többen fölülnek és előadás közben távoznak. A darab megbukott, de jegyet egyelőre már délben nem lehet kapni hozzá egész Berlinben.

FISK CORD
PNEU, AUTOFOLYSZERELÉSEK
CITROEN-ES FORD-
ALKATRESZEK
TELEFON: **NAGY JOZSEF**
T. 221-97, 285-63 VI. ANDRÁSSY-UT 34

Belvárosi Színház:
NÁSZÉJSZAKA
Honthy Hanna
Berky Lili
Delly Gózon

A DYBUK
három első előadására
február 10., 11. és 12-ére jegyek már válthatók
UJ SZÍNHÁZ
tífikári produkciójában délelőtt 10—1 és délután 4—8 óra között
VI. REVAY-UTCA 18. TELEFON: T. 214—22

SAKORVOSI rendelő
vár-és nambutegek részére.
EZÜST SALVARSAN ÖLTÁK
Mendelés egész nap. Rákóczi-ut 92. I. em. I. Irokussal szemben

ZONGORÁK LEGOLCSOBBAN
Magyarország legnagyobb zongorakértésében
„LYRA”
RT-nál, VII. Erzsébet-körút 19
Részletre is!

PANHARD
TEHERAUTÓ
30 éve vezet!
BÁRDI
Kossuth Lajos-u. 6

Az ország területén
jól bevezetett kereskedelmi
vállalat,
mely a főváros legforgalmasabb helyén
40 éve fennálló
gyönyörű üzlethelyiséssel nagy vonókkal rendelkező
sürgösen átadó
Megkereséseket: Nagy István 2294 jellegű BLOKNER Hő-
hirdető Irodájába (VII. Erzsébet-körút 12. sz.) köröntenk

ECOLE DE LANGUE FRANCAISE DE BUDAPEST
A budapesti francia követség fűlőjelete alatt működő
francia nyelviskolák
beiratásai állandóan folynak a Realitánoda-utca 7. szám
alatti központi irodában. Kezdi csoportok állandóan
alakulnak. Haladóké részére nyelvtanfó fokozat, Beira-
tási díj: félévre 10 pengő, közsítvárselőknek 9 pengő.
Igazgató: Dr. Orel Géza.

Mondja, kérem, mi van Mészáros Gizával?

(A Reggel tudóstójától.) Kedves Giza, bocsánat, hogy ezt a kérdést idehurcolom. Vasárnap délelőtt, amikor véletlenül betoppantam magához, jól láttam, mennyire küzdött az elfogódottságával, szerenese igazán, hogy a leánya, Polette is jelen volt, kis két hársouy párisi modelljében, mint egy mentőangyal, elő lehetett venni a szerződését, amelyet a Romacherrel kötött havi 2500 schillinggel (büszkén, mert ugyebár, melyik színésznek kap ma Pesten havonta huszonegymilliót) és amelyben föl van sorolva, hogy Polette a Josephine Baker-revűben februártól áprilisig mint *Tanzsoubrette* és *Sängerin* mi mindent kell csinálnia a 2500 schillingért. Sajnos, azonban ezuttal nem Polette miatt jelentem meg magánál, kedves Giza, ki-ábrólgat magadtól! Mondja, kérem, mi van Mészáros Gizával? Kérlek tőlem és én nem tudok felelni. Nem tudom, melyik színház szerződtette, nem tudom, hogy ezidőszent melyik darabban játszik, vagy hogy legközelebb melyik darabban fog játszani, pedig olyan gazdagnak még a Nemzeti Színházat sem tarthatom, hogy csak egy *mirrix-dírnix lemondhatnia magáról*. Kérem, csak semmi szentimentalizmus! Vegye tudomásul, hogy maga ma sem kevesebb, mint néhány évvel ezelőtt, amikor *Ambrus Zoltánnak* azt felelte, hogy „ugyan, kérem, meg sem tudnánk fizetni enycm”... (Csakhogy az a színház, amelynek maga akkor a primadonnája volt, megbukott, igazgatója Berlinben rendez és ma már — nem Ambrus a Nemzeti direktora! De *csüggedésről azért szöveg legyen!*) S most: hogy mégis tudjuk legalább, nemcsak a publikum, de mi ketten is (mert hiszen, ugyebár, mi ketten sem tudjuk!) *feleljen*,

ha még aktív volna, biztosan észrevenné benne, ha más nem — a jó üzletet! Ne fazzon, Giza! Magát mindenütt jegyzik a világon, ahol művészethez értő emberek élnek. (e. z.)

— **Titulescu holnap érkezik Párisba.** Párisból táviratozzák: *Titulescu* román külügy-miniszter, akit vasárnap esteire vártak, meg fogja hosszabbítani római tartózkodását és csak kedden érkezik meg Párisba.

— **György Vilmos emlékezete.** A La Fontaine-Társaság vasárnap a Magyar Tudományos Akadémia ünnepi ülést tartott. Az elnöklő *Vikár Béla* beszélgette, hogy a Társaság György Vilmost születésnapja 90. évfordulójára alkalmából, mert az el-évvilhetetlen érdemi műfordítót ünnepelte, mert egyéb érdemes munkálkodása méltatására kevés egy ilyen ülés kerete. Az ülés első ünnepi fölvonása *Kőrösi Albin* volt, aki tanulmányban foglalkozott György Vilmos spanyol műfordításaival. Utána *Vikár Béla* fölvonata Don Rodrigo spanyol királyról szóló néprövidítések II. és XIII. románcát, György Vilmos fordításában. *Lenkei Henrik* költeményét *Mányoki Vilma* tükárnó olvasta föl.

— **Nemzetközi íróthon lesz Blasco Ibanez mentonéi villájából.** *Párisból* jelenti a *Reggel* tudóstója: *Blasco Ibanez* elhunyt spanyol író Menton-ben holnap temetik el. Az elhunyt kívánsága az volt, hogy holttésztá addig ne vigyék Spanyolországba, amíg ott nem lesz *közvértársaság*. Végrendeletében meghagyta, hogy *villáját nemzetközi íróthonná alakítsák át, amelyben bármilyen nemzetiségű író hajlékot találjon*.

— **Halálos bób-verseny egy német fürdőhelyen.** *Weimarból* jelenti a *Reggel* tudóstója: Az *Ilmenau*-fürdőben rendezett bób-versenyen egyik bób olyan erősen *küldött* a pályáról, hogy egyik utasa, *Schröder* mérnök nagy ivben kirepült a pályáról és *szörnyethalt*. A bób többi utasa is megszebesült.

— **Sztrájkbaléptek a nizzai levélhordók.** *Párisból* táviratozzák a *Reggel*-nek: A „*Journal*” jelenti Nizzából, hogy az ottani levélhordók sztrájkbaléptek.

— **Sixtus és Elías azt írtatják, ki hol szolgált a világháborúban.** *Párisból* írja a *Reggel* tudóstója: Az a nagy pör, amely a párizmai hercegi család *Chambord* birtokáért folytat hét esztendő óta, elérkezett ahhoz a ponthoz, hogy a szemben álló hercegek azt hánytorgatják egymás szemére, ki hol szolgált a világháborúban. *Sixtus* herceg ügyvédei azt állítják, hogy *Elías* herceg az osztrák-magyar hadseregben harcolt az antant ellen, viszont *Elías* herceg jogi képviselői becsatolták *Ferenc József 1911 augusztus 4-én kelt rendeletét, amely visszautasítja Sixtus fölvetését a monarchia hadseregébe*. A hercegeknek minden okuk megvan, hogy ne kíméljék egymást ebben a pörben: *Chambord* akkora, mint *Páris* és a *kasztély*, amelyet *I. Ferenc* építtetett, nem kevesebb mint *44.570 lírebe* került. Valószínű, hogy bármelyik fél nyeri me a nagy pört, *Chambord* nemokára valamelyik amerikai dollármilliárdos lesz az ur...

— **Megölték egy francia hittedőt Kinában.** *Párisból* jelenti a *Reggel*-nek: A külügy-miniszteriumhoz érkezett hír szerint a kínai Ojaoiban megölték egy francia hittedőt, mert segítségére sietett két fiatal kínai leány-nak, akik ellen kínai katonák erőszakot akartak elkövetni.

— **Fehér M. Miksa férfiruházatában Károly-körút 16.** egy fiom félkibát selyem béféssel 150, városi bunda opessunggal 100 pengő.

— A közkedvelt „Balogvár”-vendéglőben (III. Margit-körút 20) esteinkint 36. Rácz Laci, a cigánykirály muzsikál.

— **Férfi-hüség.** Ismeritek a sárgavirágú *leontodon taraxicon* csodálatos pehelygömbjeit? Ez a remekbeszított hálózat, amelyet szerelmes leányok *férfi-hüségnek* neveztek el, mert a lehellet legkisebb érintésétől széthull, összeomlik, elszáll, — nem jut-e most eszetekbe, amikor olvassátok *Kozma Jenő pohárköszöntőjét Kállay Tiborra*? Nincsen két hete, hogy hadvészülte képpel vonult föl a közgyűlési egység párt és *meztagadta* Kállay Tibort újévi beszéde miatt és ime, most elérkeznyülten és dadogva hódolni járni elébe. Welche Wundung durch Göttes Fügung? — mint egykori szövetségeseink mondanák. Mily fordulat isten kegyelméből? Akkor úgy tudták (nehéz a szelek járásából olvasni!), hogy Kállay Tibor kétségtelenül bátor és becsületes kijelentéseit *selyemésztő* kap, vagy *szánuzetik* az egységspárti paradicsomból. *Kozmák sietve vízbenhagyták, helyesben vízbe nyomták* vezériket. Tévedtek. Kállay megjött Hevesből és Bethlen rámosolygott. Forgószinpad. A palotafordalomból népnümpely lett, a pártütésből hüségnyilatkozat, a válópörből menyegző. Ez ma a politika, uraim! Fájdalom, nincsen magyar szó a *cimviszura*. (Az Akadémia nagy mulasztást követ el, ha nem csinál ehhez a fogalomhoz alkalmas szót. Mert ez a fogalom már *foglatközösszámba kezd nábunk menni* és a nyelvkinés csak úgy teljes, ha párhuzamosan halad az étellel.) A szocialisták virága a piros szegfű, a fajvédők a fehér szegfű, az agráriusoké a buza-*virág*, *Budapest törvényhatóságának egységspárti bizottság tagjai, élükön Kozma Jenővel, a sárgavirágú leontodon taraxicon* císeljék a *gomblyukukban*, amelyet szerelmükben esélődött szűzek (Ehrlich G. Gusztáv, Bárczy István, Bibiti-Horváth János, stb.) *férfi-hüségnek* neveztek el, mert a lehellet legkisebb érintésétől széthull, összeomlik, elszáll...

— **Vasárnap volt a Nemzeti Kaszinó és az Országos Kaszinó közzgyűlése.** A *Nemzeti Kaszinó* vasárnap délelőtti tartotta ezvi közgyűlést. A közgyűlést a *multévi igazgatóságot* választották meg új-*ból, csupán a bejegeszkötő Széchenyi Emil gróf helyett választották be Széchenyi Bertalan grófot.* Az igazgatóság és választmány tagjait egyhanguan választották meg, három választmányi tag — *Bethlen István gróf, Feilitsch Berthold báró és Pálffy Odóv gróf* — egyvel kevesebb szavazatot kapott. — *Az Országos Kaszinó* délutáni közgyűlése *Tellet-Pol gróf* közfelkeltáissal újabb három évre igazgatóságot választott. A *valasztmány új tagjai* a következők voltak: *Balás Béla, Balás Károly, Balogh Elemér, Benkó Gyula, Degré Miklós, Dömötör László, Fokusházy Lajos, Gaszner Pál, Hajós Menyhért, Haller Károly, Horváthy Gyula, Horváth Károly, Juhász Andor, Kiss Zsigmond, Kösch Elemér, Lovrich József, Osztronekzy Miklós, Pongrácz Jenő báró, Tóth Béla.* Pótagok: *Magyary Kossa Béla, Csajthay Ferenc, Prónay Sándor, Halász Bálint.*

— **Párisban letartóztatták egy autótólvaj grófot.** *Párisból* jelenti a *Reggel* tudóstója: A rendőrség *letartóztatta Philippe Sailly grófot, aki rendszeresen úzte az autótólvajt.* Az ellopott autók számára külön garázst bérelt, ahol azokat addig tartotta, amíg értékesíteni tudta őket.

— **Házasság.** *Steiner Magda* és *Weinberger Sándor* jegyesek.

— **A modernizált Pannónia.** A Pannónia-hotel, amely tudvalevően főképe a vidéki magyar úri-családok nagyon kedvelt, régi szállóhelye, tökéletesen átalakították. Kiténő, új-rendszerű légfűtést, hideg-meleg átfolyóvizű vezetékét kapott és ritka fágas szobáiban modern finom és arisztokratikus berendezés várja minden egyéb tekintetben is a vendégeket. A szállópatricius *Glich-család* ezzel Budapest egyik legvonzóbb hotelothonát teremtetve meg, de az új formában megmaradt a régi szolid, kellemes rendszer. A eszűdes kerti szobákat épügy újjaalakították, mint az utcai fronton levőket és a decens éttermeiket, valamint a kávéházat is, amelyet *Glück E. János*, illetve *Pelzmann Ferenc* vezetnek.

— **Basillides Mária Schubert-estje** február 18-án a Zeneakadémián. (György Rózsavölgyinél.)

ROYAL CORD

maga a tökéletesség!

Pneumatik Árusító R. T.
 Andrassy-ut 27, Telefon: Térés 134-78
 Pólerak: „Autocor” Andrassy-ut 40

miért nem játszik hat hónapja egyetlen szinpadon sem?

— *Nem tudom.* Keressen az okot mindenfelé: *magamban, az igazgatókban*, — mégse lelem. *Nem tudom.*

— *Megnugtathatom!* Mindenki emlékszik minden sikerére. Nem maga vonta ki magát a színházak búvköréből? Oszintén!

— *Dehogyan is.* Hiszen folyton várom, hogy hívjanak s én mégsem mehetek ajánlkozni senkinek sem! Én tudom, hogy az igazgatók *csannak* és legalább is furesza, hogy az igazgatók nem tudják, hogy én is *vagyok és élek!* Pedig én is vagyok olyan szüzbázi híresség, mint némelyik igazgató s egyebet igazán nem tehetek, mint hogy itt vagyok, Budapesten lakom, telefonom is van, és hát — *várom.* Ugy-látszik azonban, hogy oly *embaras de richesse* van tehetséges színészekben, hogy jobb lett volna talán annakidején Bécsben maradni, a „*Geständnis*” 150 szufolt háza után, ahová most Polette elmegy, akit dehogyan is engedelek vissza, ha csak egy kis karriert is csinál. (Aki pedig kimegy, *mind boldogul!* minden színháznak legalább egy, de két magyar sztárja is van!) Ha nem vagyok akkor ostoba és érzégtelen, ma *Austria* legkeresettebb színésznője vagyok! „*Jung, reizend, schön, endlich wieder eine Entdeckung für die deutsche Bühne*” — írták akkor az osztrák lapok...

— *Ha még olyan ostoba és unintelligens volnék, mint a legtöbb nő az én koromban*

s az ilyen kritikából bármilyen konzekvenciát levonnék... Ugy értem, hogy *csak fiatal szerepet akarnék játszani*... Dehát erről szó sincsen: *tíz évvel ezelőt játsztam már Lillát, nekem igazán olyan skálám van, hogy 30-40 évig minden szerepet vállalhatok és játszhatom.* És el is játszom! Egyetlen kikötésem mindig, hogy a földat *művészi legyen!* Én nagyon hálás vagyok, hogy a *Reggel* itt megjelent és ezt a kérdést hozzám intézte: *bevallom, jól is esik!* De hogy én ennél többet mondjak magamról, vagy bármit is proponáljak, vagy pláne kérjek, azt

művészi méltóságomon alulinak tartom!

En ebben a városban és a magyar színészetben *fogalom voltam és látom a felém mosolygó szemekből és arcközből, hogy még mindig az vagyok!* Amíg pedig ez így van, addig nekem *félvivalóm nincsen!* Ez minden, amit mondhatok és amit mondani akarok...

*
 Tisztelt *Vígsház, Magyar Színház, Belvárosi Színház, Fővárosi Operettszínház*, így hamarjában csak emnyien. *Gizának van igaza.* Hányszor jut az embernek eszébe a nézőtérben, hogy ezt vagy azt a szerepet ez a tüneményes színésznő milyen édesen, milyen finoman tudná eljátszani. Hogy nem sztár a szó divatos értelmében? De, bocsánat: *aranykoronajáradék*, amelynek még a hamisítása is jó üzletnek bizonyult: *Blumenthal* (nem *Blumen-*

„Majd a Jegénye...” a Terézkörúti Szinpadon!

En is csak „Dr. Oetker”-féle sütőport használok!

A 127 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve küldi **Dr. A. Oetker**, Budapest, VIII. ker., Conti-utca 25. szám

Vasárnap amputáltak a Vesta-mozi tulajdonosának feleségét, aki egy autőösszeütőközésnél súlyosan megsebesült

(A Reggel tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt történt, hogy az Erzsébet-körút és a Dob-utca sarkán egy piros taxi összeütött egy sebesen haladó magánautóval, amelyet Kis János soffőr vezetett. Az autó

a taxit földobta a járdára,

amely nekiment a lámpaoszlopnak és azt kidöntötte. Eppen ekkor lépett ki az utcára Zuckermann Izidor, a Vesta-mozi egyik tulajdonosának felesége, aki a ledöntött

lámpaoszlop súlyosan megsebesített. Zuckermannét a Rókus-kórházba szállították, ahonnan vasárnap értesítették a főkapitányságot, hogy a szerencsétlen urasszony

egyik lábát amputálni kellett.

Kis János soffőrt e jelentés után azonnal előállították és gondatlanságából okozott súlyos testi sértés miatt

letartóztatta

a rendőrség.

Stresemann diszlokorrá választotta a heidelbergi egyetemet. Berlinből jelenti a Reggel tudósítója: A heidelbergi egyetemen filozófiai és jogi fakultása Stresemann német külügy-minisztert a német közpolitika vezetése körül szerzett érdemeiért *tiszteletbeli államudományi doktorrá fogadta.* Az erről kiadott okmány hangoztatja, hogy Stresemann, mint a jog és az igazság embere, minden tudását és energiáját a nemzet életének és szabadságának fölvirágozására fordította és nagyrésze van a nemzetek közötti erkölcsi, szellemi és anyagi közlekedés megteremtésében.

„Nincs emberi élete a vicének”... A Segédhízlálygólók Egyesülete vasárnap délután tartotta közgyűlését a régi képviselőházban. Mintegy 300 budapesti vicézhízlálygóló vett részt a gyűlésen, nagyobb részük felkendés asszony, a férfiak között egy-egy tüdőölti vagy villamoskalauzi egyenruha. Politikai Arnold elnök nyitotta meg a gyűlést. Malatits képviselő beszéde után Novák Pál titkár bizonyította, hogy a vicézhízlálygólók nyomorúságának jórészt a házmezterek az okai. „A vezetőség nem okolja senki, hogy eddig nem tudtunk eredményt elérni” — mondotta a titkár — „legyen nagyobb az összetartás és én kerébe hagyom a régi magam”, ha ki nem vitom a segédhízlálygólók jogait”. Horváth Jánosé idősből vicézhízlálygóló mesternő kért még szót. Könyves szemekkel panaszkodott a nyomorúságról, amely nemcsak az övé, de 12.000 budapesti vicézhízlálygólóé. „A Krisztina-körút 83. számú hateremesét lábában vagyok segédhízlálygóló” — mondotta — „25 kosár személt cipelek naponta le az emeletekről 10 pengő a havi jövedelemem”.

Kigyulladt egy épületállvány fabódéja. A Zsigmond-utca 49. számú ház építkezésénél az első emeleti állvány fabódéja kigyulladt. A tűzoltók félóra munkával eloltották.

A borkiskereskedők vasárnapi gyűlése. A Borkiskereskedők Országos Szövetsége vasárnap tartotta nagygyűlését. Kohn Hermann (Debrecen) elnök, Weisz Lajos, Rabovits Ferdinánd, Füstl Áron (Kaposvár), Csimer Árpád (Székesfehérvár) és Kupferstein Árpád ügyvezető-elnöke ismertették a szakma nehéz helyzetét, amelyet a súlyos közterhek fölül a bűvár emelkedése, a kivitelezések és a kedvezőtlen fizetési feltételek okoznak. Biztonságot küldtek ki, amelynek feladata, hogy a gyárosoknál és nagykereskedőknél eljárjon a kiskereskedők seregméinek orvoslására.

Apogai Poliklinika javára kedden este 1 kor modern tancezene bemutatja első legényi Bármál.

A Hudson-Super-Six-autókat mind nagyobb számban vásárolják oly előkelő körök, amelyek eddig anyagi helyzetük folytán a legdrágább európai kocsiknak tartották. Azonban meggyőződtek arról, hogy ezen autók nemcsak szórakoztatásból, hanem munkában is kiválóak és a motor elaszticitása tekintetében fölül is mulrik a drága európai márkákat. Így az utóbbi időben gróf Andrássy Géza, gróf Károlyi Imre, gróf Wenckheim László, gróf Zselénky Róbert, Gschwindt Ernő, stb. vásároltak Hudson-gépkocsikat.

Ha »Vele« találkaja van
s nincs elég ideje a hajmosásra, akkor puderozza be fejét a »Feketefeju« száraz shampooval, melyből haja 5 perc alatt laza, könnyű és szelvényfűli lesz

**»Feketefeju«
száraz shampoo**

a viznélküli hajmosás!

Mindenütt kapható!

Vendékképviselet: Mihály Ottó gyógyszer-kereskedés Budapest, VI. Podmaniczky-utca 43. szám

A fasziták hivatalos lapja fölcsillítja Belgrádot, hogy változassa meg politikáját Olaszországgal szemben. Rómából jelenti a Reggel tudósítója: A fasziták párt hivatalos lapja, a „Folio d'Ordine” „Hat hónap...” címen hosszú cikket közöl, amely Jugoszlávia és Olaszország viszonyvonalát foglalkoztat. A jugoszláv sajtó — írja — állandóan olaszellenes magatartást tanúsít, támadja az olasz hadsereget, gyalázódó szavakkal, neveltséges vágtamakkal illeti a fasziták urat és vezérét. Fellelős politikuskok is nem egyszer használtak éles szavakat Olaszország ellen. A jugoszláv hadsereg minden készülődése Olaszország ellen irányul, a jugoszláv imperializmus Polára és Udínere áhítozik. Csak egyetlen kivétel volt az elvakult gyűlölet négyéves áradatában: az olasz írók zágrábi fogadtatása. A barátság szerződés, amelyet most hat hónapra meghosszabbítottak, nem javította meg lényegében a helyzetet, de ezért nem Olaszország felelős, hanem Belgrád. Jugoszlávia most hat hónap alatt új irányt adhat politikájának Olaszországgal szemben.

Vasárnapi hangversenyek. Dohányi Ervő vasárnap Beethoven-estét adott a Dohány-teremben. A zenei évad ötödik napján volt ez a hangverseny. A „Mondschein” és „Appassionata” szonáták mellett a Diabelli-keringő változatát játszotta. Amig az előbbieken megrendített költségetek mélyszéggel, megfordított a szenvedély hullámtegerében, addig a változatokban egészséges humorral, a finom ötletek kifogyhatatlan gazdagságával kápráztatott el. Viharosan ünnepelt. — Pécsenyé Milassiu Mária dalszövegű különösen Hugo Wolf és Tarnay Alajos dalainak izléses előadásával aratott sikert, a közreműködő Neuwelt Klári zongoraművész pedig technikailag tündőrel és alapos képzettségről tett tanúbizonyosságot.

Az 50 éves Tiszavölgyi Társulat diszközygylése. Ötven esztendeje, hogy a Tiszavölgyi Társulat ujjaalakult. Az évfordulón a Tiszadunavölgyi Társulat diszközygylést tartott. Molnár József gróf, a társulat elnöke megnyitóbeszédében rámutatott arra a nagy munkára, amelyet a társulat kifejtett. Megemlékezett Széchenyi István grófról és az ő nagy érdemeit fejtegette. Halálra emlékezett meg azokról a nagy emberekről, akik az Alföld négyérmillió holdnyi mocsarát termékményé tették. Ezután Cicuriás Lajos dr. felsőházi tag mondotta el ünnepi beszédét, amelyben ismertette a társulat tevékenységét. Megemlékezett a volt kormányok tagjairól, akik valamennyien átértékelték a szabályozás jelentőségét és minden elkövettek a mű föntartása érdekében. A trianoni szerződés is nagy feladat elé állította az ármentesítést, mert az új hódítók hungaritása miatt katasztrófától lehet tartani.

Balaton Kulturális Jégelővétele. A Városi Színház (Székesfehérvár, II. em. 39. sz.) ma és holnap kezdi a február 19-iki Balaton Kulturális díszelőadásának megújítását.

Hugo Viktor összes regényeinek és elbeszéléseinek új kiadása. Christensen és Társa (Gutenberg-könyvkiadóvállalat, Budapest, IV. Váci-utca 17.) a minden oldalról hozzáintezett kéréseknek engedve elhatározta, hogy Dumas és Dickens regényeit, valamint Brehn „Eierleben” című világhírű művének sorozatos kiadása mellett, mint 4-ik sorozatot, Hugo Viktor összes regényeit és elbeszéléseit is olcsó és mindamellétt díszes kiadásban és irodalmi színvonalon tartott fordításban, amely Schöpfung, Karinth, Szini Gyula és a legjobb magyar fordítók munkáját dicséret, képel pedig Párida István művészeti tudásuknak, juttatja el a magyar olvasóközönség kezébe. Aki a vasárnapi lapokban megjelent hirdetés szelvényét kivágja és a fentebbi címre a kiadóhivatalnak beküldi, annak a hirdetésben feltüntetett feltételek mellett, ezeket a műveket is ingyen küldik meg.

Ami nem lehet szó nélkül hagyni. Olvasom, hogy a pirosaxisek „vilharos” gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak a rendszámok szaporitása és a tarifa leszállítása ellen. Vegre egyszer viharban is látnak autótaxi, a szállító eső ugyanis már kiüríti az autóstandokat, hát még egy kiadó hősés, vagy uram bősás! éghőboru. Ezek a pirosaxik a törvényhatósági bizottság azon egyhangu belátásának köszönhetik létezésüket, hogy az autótaxi nem lehet egy vállalat monopóliuma és a közönségnek elsőrangú érdeke, minél több és minél olcsóbb autótaxi Budapestben. Akkor ugyanezek a pirosax azaz agítáltak igazságuk mellett, hogy ők majd olcsóbban fuvaroznak, mint a Marta! Most, hogy megkapták a rendszámokat, már padotverve tiltakoznak a főváros közgyűlésnek és a főváros közönségének együttes elhatározása és közérdekei ója ellen. Olvasom, két törvényhatósági bizottsági tag is résztvett ezen a viharos gyűlésen. Erdekés. Vajjon, miért nem hatottak esillapítólag a kedélyekre, mondván, hogy nem is 250, de legalább kétszázennyi új taxira van még szükség Budapestnek és hogy a mostani drága tarifát legalább is 30%-kal le kell szállítani, hogy megközelítsük a bécsi, berlini, párisi, londoni nívót. Vagy, miért nem szólaltk arról, hogy a killelken egyáltalában nincsenek autóstandok és éppen ezért a fővárostól 20 percrenyre már szőbriai állapotok uralkodnak a közlekedés terén. Beccsületes fővárosi politika nem ad és nem bír monopóliumokat; tisztességes fővárosi politikus csak a jobb és olcsóbb közlekedés mellett nyissa ki a száját...

Vasárnap este betörték egy Ügynök-utcai lakásba. Klein Andor részvénytársasági igazgató vasárnap késő este, amikor hazatért az Ügynök-utca 2. számú házból, levő lakására, az éjszakaiból gyűlter talált. Csakhamar kiderült, hogy a lakásban betörtök jártak, akik sok értékes tárgyat vittek magukkal. A rendőrség a nyomozást megindította.

Vasárnapi filharmonikus főpróba. A VI. filharmonikus hangversenyen Schalk Ferenc vezényli Beethoven IX. szimfóniáját, Récsy Sarolta, a külföldön is gyakran szereplő fiatal magyar művésznő Schumann A-moll versenyművét játssza. Récsy Sarolta törekvő, technikailag lelkiismeretesen képzett muzsikuss, aki nem az erőteljes, hanem a finom játék képviselője, amit az önmegtartóztatásig tulságba is visz, néha egyéni koncepciójának rovására. Pedig még Schumann versenyműve is több határozottságot és kevesebb ibolyaszerénységet kíván. A rokonszenves művésznő bemutatkozását barátságosan fogadták. Schalk igazgató akkor megalázkodott, csak részben és nehezen elyenedtek föl a tegnapi főpróbán. Az első fétélen indiszpozícióval küzdő vezénylőpálcája a scherzóban már magára lelt, a ritmikus téma tüzzel pattogott, csak a trió bogyadt le ismét. Az Adagio volt viszont a hangverseny fejpontja. Itt már napsugaras kantilénákban, boldog beteljesülésben esendült fel a kitinó vonógyűttes és a témák plasztikus szembeállításában újból megmutatta Schalk, hogy kiválóan pillanatában eléri az orchestertermésvetést legmagasabb csúcson. A befejező fétélen egy a Palestrina-kórus, mint a kitinó magánénekeselek: Medek Anna, Rozildese Mária, dr. Székelyhidny és Szende tudósok legjavát nyújtották. V. M.

Magyarország Újságtalálása. A hirdetői iroda ma már nem csupán közvetítő a hirdető és az újság között, hanem emel sokat több: az újságtalálás tanácsadója, aki megmutatja és egyengeti az utat a vevőközönséghez. Ezt ma már minden modern kereskedő és gyáros tudja, éppen ezért különös érdeklődésre tarthat számot a Rudolf Mosse Révész-társaság hirdetői osztályának, amely a magyarországi pompásan kiállított Újságtalálás, amely a magyarországi hirdetőket ad a hirdetőnek a hirdetés szövegére nézve a hirdetés tervezése tekintetében is utabiztosítással szolgál. Megmondja, hogy mit a jó hirdetés, amelyekkel a legkisebb költség mellett a legnagyobb sikert lehet elérni.

Leendő anyák, vigyázzát!
Gyermekköcsi csak golyócsónagy-gyal MARS védjeggyel elpusztíthatatlan
BRUCK VI, Andrassy-út 38. sz.
Képes árjegyzék 50 filler helyre ellenében

Kerékpárok!
STYRIA és STERLING
a világ legszebb és legjobb gyártmányai soha nem létezett olcsó árban kaphatók
Schwartz Géza
kerékpárok, gumik és alkatrészek gyári lerakata
VIII, Német-utca 45 (Józsei-utca sark)
Eladás részletfizetésre is!

Házfőlügyelőséget
vállal angolul is beszélő perfekt kőműves a legjobb referenciákkal. Ajánlatok „Megbízhatóság” jellege alatt A Reggel kiadóhivatalába kér

FLETA holnap, kedden bucsuzik a budapesti közönségtől
Tosca, Carmen, Rigoletto, Bajazzo, Manon, Mefistofeles és Favorit-operák nagy áriáit éneklő teljes zenekari kísérettel
Ay, ay, ay, spanyol dalok stb.
Jegyek a Városi Színház pénztáránál, Bárd, Rózsavölgyi és az Aurora jegyirodáknban

Egy berlini bankár ötmillió márkával csapta be ezer ügyfelét, akiknek 30-50 százalékos kamatokat fizetett

Berlin, január 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A bűnügyi hatóságokat az utóbbi napokban élenként foglalkoztatja a Lombardhaus nevű bank családi botránya. Ez a bank

több mint ezer embert károsított meg és a kár összege meghaladja az ötmillió márkát.

A károsultak között van két gróf is, akik maguk több mint egy millió márkával károsultak. A bank tulajdonosa Bergmann Pál kereskedő, akiről a nyomozó hatóságok megállapították, hogy család miatt már többször volt hűteltve. Mivel vagyona legnagyobb részét földbirtokba és ingatlanokba fektette, amelyeket mind a felesége nevére íratott, ezek a német telekkönyvi törvény rendelkezései értelmében aligha használhatók föl a károsultak igényeinek kielégítésére. Bergmannnak néhány évvel ezelőtt már volt egy bankja, az is gyors körülmények között bukott meg. Bergmann akkor

külföldre szökött,

majd visszatért Berlinbe, elvált a feleségétől és egy gazdag kereskedőnek leányát vette el feleségül, hozományából pedig új bankot nyi-

tott. Bergmannnak az volt az üzleti trükkje, hogy

30-50%-os kamatot fizetett, illetve ígért

a neki átadott pénzek után. Első hitelezőit mindig újonnan szerzett hitelezőinek pénzeiből fizette ki és zálogul hamisított raktárjegyeket adott. Minthogy az első hitelezők a magas kamatokon kívül megkapták pénzüket, ők maguk csinálták a legjobb propagandát Bergmann bankja érdekében és rengeteg betevőt hoztak a Lombardhausnak. A család bankár ügynökök tömegével dolgozott, akiknek óriási proviziót fizetett.

Olga Desmondot

vasárnap Berlinben súlyos baleset érte

Berlin, január 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Olga Desmondot, az ismert táncművésznőt vasárnap súlyos baleset érte. Autója, amellyel a Sportpalast felé robogott, összeütközött egy másik autóval és a táncosnő súlyos sérüléseket szenvedett.

Sokmillió frankos adócsalással vádolják Coty, a híres parfümgyárost

Páris, január 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)

Az egyik párisi déli lap szenzációs teleplezéseket közöl Coty ismert parfümgyáros nagy adócsalási botrányáról. Coty, aki az utóbbi időben sokat beszélgetett magáról az antibolszvista agitáció révén, megvesztegette Gallais adófőtisztviselőt, akinek manipulációi folytán sokmillió frankkal károsította meg a francia államot.

Az adófőtisztviselő és fia Coty szolgálatában állottak és ezeknek segítségével óriási összegeket csempészett át Amerikába.

Szabóky államtitkár

két összeférhetetlenségi ügye

(A Reggel tudósítójától.) Barla-Szabó és Csilléry képviselők a jövő héten

lemondanak

a Munkásbiztosító főorvos-igazgatói állásáról. A politikai élet most fokozott érdeklődéssel tekint Szabóky államtitkár két összeférhetetlenségi ügyének tárgyalása elé. A Nemzeti Banknál betöltött állása nem okozhat gondot Szabókyknak, de az O. K. H. ügyében ma még teljesen bizonytalan a helyzet.

INGYEN

HUGO VIKTOR

összes regényei és elbeszélései, illusztrált kiadásban.

A bel- és külföldi remekírók magyar kiadásai sorozatának legújabb műveként rövidesen megjelenik

Hugo Viktor összes regényei és elbeszéléseinek nagy kiadása teljes fordításban, gyönyörűen illusztrálva.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, így tehát e lapnak azon olvasói, akik az alanti szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címre küldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő

HUGO VIKTOR MŰVEIT

teljes 24 kötetben körülbelül 4000-5000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk szerkesztő-, bíráló- és fordítóbizottságának névsora a következő: Balla Mihály, Eánózi László dr., Csillay Kálmán, Endrédi Béla dr., Forró Pál dr., Fülöp Zsigmond dr., Gutí Erzsébet, Hausz András Károly, Karinthy Emilia, Karinthy Frigyes, Kelen Ferenc dr., Lándor Tivadár, Margittai Szaniszló, Németh Andor, Dobosi Pécsi Mária, Porzolt Kálmán, Pünköszt Andor, Sebestyén Károly dr., Somlyó Zoltán, Schöppfén Aladár, Sziklai János dr., Szini Gyula, Szirmai Józsefné, Sztróky Kálmán, Telekes Béla, Várkonyi Titusz, Vécsey Leó, Zoltán Vilmos.

E kiadásunk illusztrációt Prihoda István címlaptervezetét pedig Végh Gusztáv iparművész és festőművész urak készítettek. A franciák legnagyobb költője, egyúttal a legvárazaletosabb elbeszélők közé tartozik. Romantikus eseményű történetei feledhetetlen hatással voltak Jókaira, aki mesterének vallotta Hugó Viktort. A Notre Dame toronyőre, a Nyomorultak roppant figurásorozata a világirodalom örök értékei közé tartozik. A világ minden nyelvén olvassák Hugó Viktort s az emberek milliói gyönyörködnek ma is halhatatlan alkotásaiban. Hugó Viktor összes regényei és elbeszélései szép nyomásban, kitűnő fordításban jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolás költségeiért kérünk kötetenként 25 fillérnyi megtérítést. — A szétküldés négykötetes sorozatonként a tényleges portóköltség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeznek. Kiadásunk a következő műveket foglalja magában:

A nyomorultak 8 kötet, A párisi Notre Dame 3 kötet, A nevető ember 3 kötet, A tenger munkásai 3 kötet, 1793 2 kötet, Izlandi Han 3 kötet. Bug. Jargal, — Egy halálraítélt utolsó napja, Claude Gueaux.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

**CHRISTENSEN ÉS TÁRSA
GUTENBERG**
könyvkiadóvállalat fiókja
Budapest, IV., Váci-u. 17.

SZELVÉNY

Alulírott Hugo Viktor összes regényeit és elbeszéléseit illusztrált kiadásban a fenti feltételek szerint ingyen kívánja.

Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

56

Név: .....

Lakhely (ucca): ..... Posta: .....

Külföldi címek az illető állam nyelvén közzendők.

Feltétlenül jól olvasható adatait kérünk

Lucien Murat hercegné divatlevélben tanítja Páris mondaine-jeinek a legujabb párisi divatot: az écharpe-ruha drapírozását

Juszupof herceg és hercegné új divatszalonja, az „Irfé” is a belülhordott szőrmesált, az anyagvagdalást és az aszimétriát hirdeti

Páris, január 27.

(A Reggel tudósítójától.) Csodálatos Páris! Farsangi mulatságok, a bohém negyedekben jellemzők és álarcok vidítják a párisi utcákat. Január végéig naptár szerint itt is a tél dereka — de két igen nagy új nem vesz a naptárról tudomást. Az időjárás és a divat. Az idő e héten idelopta a déli tengerpart minden ragyogását — és

a divat királyai most vonultatják föl tavaszi és nyári kollekciójukat.

Ftétől talpig minden, amit az öt világrész divatos nője magára vesz majd áprilistól szeptemberig — az most tipeg, líbeg, suhog, ragyog először napfényre a műhelyek bárszony-draperiái mögül. Az összes nagy divatcégek meghúzták aranyharangjaikat és nem érekeletlen, hogy közöttük egy frissmárkájú couturier máris lépést tart a legelsőekkel: „Irfé”, a tulsoktat szereplő

Juszupof herceg és hercegné szobaszalonja

szintén január 25-től tartja divathemlékét. A divat legjellegzetesebb újításait már itt is elárulhatom. A Reggel olvasóim: a női szoknyák — ó, mely fontos ügy! — a délutáni és esti tolettéknek egyes pontokhoz hosszabbak, mint eddig. Ezt ugy kell érteni, hogy az új teljesen szabálytalan s egyes fordított lejtésűk még a cipőig is! Altalában, a szabálytalanság, vagy ahogy itt mondják:

az aszimétriát divat.

A ruhák és köpenyek fölületén inkruztált, beleaplikált részek vannak és ez a díszítés is aszimétrikus. A dísz igen gyakran: bőrapplikáció, amelyet hozzáárnyalnak a kelte színéhez. A köpeny bőrapplikációját, természetesen, átveszi a kalap is. A hölgyek obliqat januári kavasz-kalapja ezidén kivételesen nem készül fekete szalmából, vagy seigemből, hanem könnyű nemezű, amely szorosan hozzámúl a fejhez. A kalap dísz selyem-, nemez- vagy bőr-bandeau, esetleg pedig dísztelen s akkor magát a nemezanyagot vagdalják föl apró mintára.

Minden anyag fölvagdalása szintén általános divat

(sem a legizlesebb, sem a legpraktikusabb kedvtelés). Például a cipő is különböző bőrök-ből készült és keskeny bőrpántokkal aszimétrikusan díszített. A fölvagdalás alapelvét találjuk még abban is, hogy a legtöbb divat-kelménél

az egyszínű csak illúzió.

merő, ha közelről megnézzük az anyagot, kiderül, hogy sokféle színű fonál és sűrű összefélt mintá eredményezi a látszólag egységes fölületet. A nálunk nálunk nevezett écharpe mindenképpen divat. Utóára próbából készült, mégpedig sima szőrmeből, amilyen a breitsvane, pézma, vakondok s ezt a prémmelkúli kabátokkon belül hordják a nők. Ruhákhoz

selymesált hordanak, amely már nem nagykoeca alakú, hanem hosszás, vagyis téglalap s nem körül rojtzott, hanem csak két szélen. De az écharpe díszítéséval áttérjék az esti ruhákra is, amennyiben

legdivatosabbak az úgynevezett écharpe-ruhák, amelyeknek magából a váll és a hát anyagából vágják ki a szabadon drapírozható részt.

Hogy a női fölöltözésnek ez az új művészete mennyire fontos a párisi hölgyeknek, arra igazán jellemző, amit Lucien Murat hercegné ír farsangi sáton-kronikájában egyik legelső párisi divatlapban: „A jóges, havas Engadinból a hölgyek a napsütésbe, a Rivierára sietnek, de utba ejtik Páris is, mert meg kell tanulniok, hogyan kell drapírozni az új écharpe-ruhát, amelyről ma mindenki beszél. Ügyesek önök, hölgyeim? Meggyőződésem, hogy igen. De az új drapírozás egyenesen művészet és majdnem — tudomány. Nem lehet tréfa venni egy széleslyes szövetcsíkkal, amely saját belátása szerint fonódik át vagy bomlik föl egy kerék női vállon... Athénben tudós tanár tanította — épp oly népszerű kurzusokon, amilyenek idővel Bergson professzor előadásai lettek — hogyan kell öltözködniök az igazienlen koketteknek... Hölgyek, ha netán nem tanulnak meg Párisban, hogyan kell drapírozni az új écharpe-ruhát, ajánlom önöknek a Rivierán Jean Gabriel Demarcus festőművészt, aki jól ismeri a női öltözködés titkait. Vagy pedig forduljanak divatos szesz-szerzőkhöz, Reynaldo-Hahnhoz, a ceremóniák és balletek mesteréhez, Mozart barátjához. Ő is megtanítja önöket... Ilyen gondjai vannak most a mondain Párisnak

A montecarlói játékbank reklámból táviratozta világgá, hogy Dolly Rózsika főrobbantotta a rulett-bankot

(A Reggel tudósítójától.) A Dolly testvérek, a budapesti származású világhíres párisi táncos ikerpárról ismét sok szó esett a legtöbb napokban, amióta a lapok azt a föltűnő hírt közölték, hogy a Dolly Sisters-cég egyik tagja, Dolly Rózsika, szétrobbantotta a montecarlói rulettbankot és a nyert

zsetonokat höröndben kellett elszállítani.

A Dolly testvérek Budapesten élő rokonait a lapok híradása a nagyközönségnek csupán távolabbról érdekelt tagjainál érhetően még sokkal nagyobb izgalomba hozta. A rokonok azonban kissé szkeptikusan fogadták a lányokról érkező montecarlói híreket és igazai pesti szépséggel azt tartják, hogy az egész históriában

a montecarlói játékbank és a Dolly táncospár valami közös reklámötlete rejtezik.

A Dollyak egyébként már csak ritkán irnak haza egy-egy képeslapot és helyzetük titkaruk, egy Párisban lakó német fiú szokta értesíteni a „magyarnak” a Dolly-testvérek sorsáról. Utóljára arról érkezett hír, hogy Rózsika december végén vérmérgezésben súlyosan megbetegedett és táviratilag hívták apját, a Newyork melletti villájában élő Dolly Ferenc festőművészt leánya beteggyárához Cannesbe. A táviratban csak annyi volt, hogy együtt szeretné megünnepelni a család Dolly Ferencnek Szilveszter-napjára eső születésnapját és az öregúr leánya betegségről csak az ócsánjáró kapitánytól értesült, és az újságokból sokkal hamarabb tudta meg a híres táncosno betegsége. Dolly Rózsika apja megérkezése után hamarosan meggyógyult, Montecarlóba jachtolt és mint ahogy tavaly, amikor a baccaratnál egyszer sokat eszett, fogadalmat tett, hogy soha többé nem ül le balkezes, most nyilván ugy igyekezett ezt a fogadalmat megkerülni, hogy a rulettet kísérlete meg újra a szerencsés...

Mona Martensson

a svéd Lilian Gish, aki tavaly tünt föl Selma Lagerlöf „Jeruzsálem”-jében, most szépséges és drámai sorsu apácánövendék szerepét játssza „A novicia” című új Svetska-filmben. Lilian Gishre annyiban hasonlít Martensson, hogy ő is drámai hősnőbe oltott naiva, ő is, amiként Gish, leányos lény és makulátlan lélek, de mégis forró és szenvedélyes szív. Végül ő is, amiként Gish, nagyserű színésznő, aki-nek szemé, homloka, termete, ruhája, mindene végigélt a szerep. De ez el is árul a két színésznő művészetekonsága. Miért? Mert az egyik svéd és a másik yankee. Más természet az egyik, mint a másik és ezért lényegben más egyéniségek... Az olasz novicia szerepét túrtétele az angol festőművészet négy lebiláncsol, a Svetska-gyar itt is jó epizóddalakkal és szép látványokkal dolgozik. — A „Lidércfény” (az Ufa-Genius filmje) drámai feszültségű regény, egy csodálót, zárkózott, de tisztérzésű fiú lélekrajza. Főszerepét Rádny Imre játssza, partnere: Eliza la Porta — aki rossza csóbilja — és Karla Evans — aki örködik fölötte. A vidéki fiatalember elszédül Berlin sódró életében és abba a látszatba kerül, mintha gyilkolt volna. A hurok már fonódik nyaka köré senki sem hiszi, hogy ártatlan, csak Karin. És az ő szent hite megozsa — de logikusan és térgyi bizonyítékokkal! — a csodát. Izgalmas meséjű, finom lélekrajza kép a „Lidércfény”, amelyhez dr. Bródy Istraán írt kitünő magyar szöveget. Mindkét filmet csütörtöktől mutatja be az Ufa és a Fórum.

VIGSZINHÁZ

Őnagysága Őrangyala

A főszerepekben;
Gombaszögi Frida,
Rajnai, Somlai

..... A Vigszínház igazgatósága szerencsés kézzel halászott ki egy viggjátékok Páris legujabb színházi termeléséből.

(Pesti Hírlap).

..... Hosszu idő után végre valami, ami megint színház. Tiszta, hamisítatlan játék. A szó legjobb értelmében komédia.

(Pesti Napló).

.... Jacques Deval megvesztegető szellemességgel pergetti le művét három fölvonáson keresztül.

(8 Órai Ujság).

9⁰⁵-től 11³⁰-ig

kacaghat a Fővárosi Operettszínházban

Az utolsó bölény

előadásán. Legdrágább hely 6 pengő

Molnár Ferenc, Zilahy Lajos,
Gaál Franciska, Medgyaszay Vilma
az Andrásy-utí Színházban

Jókai-tér 10. szám **ROTT-KOMÉDIA** Telefon: T. 277-30

Szenzációs a januári műsor!!
Ervin Engel

a bécsi mókakirály két utolsó föllépte

Nagy Endre szenzációs konferánszai a **Teréz körúti Színpadon!**

Készlete fél 9 órakor. Telefon: 265-54

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

lát mit szól ehhez az aranyos, elbizakodott, csélesap Tommyhoz, a Devall Tommy-jához, aki végre mily eleven élő valóság a francia darabok tenniszöltönybe vagy frakkba öltöztetett papírmásé márkijai és gyaluforgács senaturjei után?!

— Közbeszélők, megállítom! Csatlakozik a divatos áramlathoz: tőmadja a „dekadenciában levő gall színházi kultúrát”?

— De éppen ellenkezőleg. Lássá, végre egy francia darab, amelynek rendkívül tehetséges szerzője nemcsak azzal áll le irrasztalához, hogy a Prunier hamár-menüje, vagy a Cyro raffinált saucé-ai és ízei, husai és creppe svájt-jei után könnyű és vidám emésztést biztosít az elkényeztetett idegenforgalomnak.

Amivel rögtön azt is akarom mondani, hogy a „Dans sa coudure naïve” nemcsak Párisnak készült, mert hiszen ezt a férfit, aki szerelmi hatalmának tudatában és elbizakodottságában azt mondja a halójában vergődő asszonynak, hogy: „mézd, végy úgy, amilyen vagyok, úgy szeress, ahogy vagyok”. Párisot minden távol-ságban és a szélsősa minden irányában isméri, tehát már nem is deklarációszerű a francia vígjátéki arzenál sablonjai, unott típusú köze. És bár a darab később a nő főszerepére fejlődik: az első figura, aki a szerezőnek észbe juthatott, okvetlenül a férfi volt, ez a kistesit minden férfiben meglévő, minden férfi által okvetlenül iriggyel szerelmi kávé, akinek szinte például, garázdálkodási alapot kellett kitalálni és odadobni ezt a remek nőt, ezt a gyönyörű, korrékt, hü teremtést, aki végre három fölön-nyugi vívódás és kintlás, velkesés, neccetés, könny, vice, birkóadás és végül valami harmalkönnnyű, tiszta és boldog meghatódás után megmenekül a szintéppő éjjeli telefonálgatók hű zsarnokától, érzelmi Mussolinijától, hogy belmosolyogjon abba a kedves, buta, becsülettel reggelbe, aki itt a — ju. Nagyon érdekes ez a napsütéses „reggeli” motívum ebben a darabban; hogy reggel ületi előszőr-magához a kedves, buta, kócos fejét, reggel, amikor az éjszaka — hadd mondjam: láderci, füldet kinyitja és végül az atomot pihent, teli dobbanásokkal élő és zúgó szívet nem nyugtalanítják. Szimbólum ez: egy derűs, tiszta, vidám reggelen, egy derűs, tiszta, vidám szív közelebb áll az emberhez, mint az éjszakai amoros és szin-szereneselevegő, aki a lámpák irdális fényében, selyemfüggönyös ágyak, éjjeli selymök és lugasok homályában királyi magasztosul és uralkodik, de kakaskukorékatokor hanyatt-homlok menekülni kénytelen leeresztett függönyei mögé.

— Ez a darab?!

— Semmiel sem több. Hogy a nő hosszantartó szerelmi éjszakájából egy új és boldogabb szerelmi reggelre ébred. Kicsit a tisztes, majdnem polgári, tehát emóciómentes szerelmi dícsérelés is a darab, mert hiszen a harmadik felvonás után kettejük életéből az örvények, keserű megpróbáltatások nyilván hiányozni fognak. (Végre és hálaitennek, mondhatná a meggyőzött nő, — „jó étvágyat hozzá”, gonyolódhatik a szerelmi avanturier.) Tehát úgy és meztelenség és hálósza dacára, még erkölcsös is a maga életré (francia) erköltselenségekben, amely nem ül és gyilkol, amikor az állítólagos szeretőt bemutatják, hanem főlegyenesen és finom gúnnyal mosolyog. És mindezt és mindent a nő szerepe, játssza, éli, harcolja végig, minden reflektor őrája van, ő az embléma és a zászló, ő — a darab.

— Gombaszógi?

— Igen. Akit ez a szép, emberien őszinte szerepe megváltott végre abból a művészi rab-ságból, amelynek drátsövényei és ricsái mög-gül mintha hallottuk is volna némelykor panaszos segélykiáltásait. Mintha valami varázs ért volna véget: oly szabadon, oly nyugodtan, oly kellemesen és közvetlenül lép elénk, hogy pillanatokra feledtelné tudja a színpadot, a jütéket, a darabot, az egész színházat! — s mintha csak egy teremben ülne vendégeivel: a publikummal! Nekem az volt az impresszió, mintha eddig csak színpadon láttam volna, mindig csak kifésztve és kimaszkírozva és most egyszerre minden smink nélkül lépett volna elélem s nini: smink és maszk nélkül is mennyire megismerem! Lila és arany pompá-mint egy óriási orchidea virágzott a színpadon, de a szírmait mintha mindenki el-érhette volna a kezével: annyira ott volt a

publikum között. S mondhatnák-e melegebbet és találobbát a közvetlenségéről, amellyel a publikumának szinte ujjongva üdvözlendékozta magát...

— A pártneri?

— Somlay, aki nem izgatott eléggé, akitől nem féltem eléggé, talán mert azt hitte, hogy tökéletesen elég, ha elkényeztetett him-courtsanc-t játszik, ahelyett, akit Devall biztosan egy kissé — farkasnak is látott! És bocsánat, mégis csak valami lehet, minden szerelmi künston túl, az a férfi, aki ezt a legelső asszonyt megőrjiti. Ez a csatki hiányzott ezúttal Arturum kissé hanyag figurájából. De Rajnay aranyos volt. A foxterrier játékos, ölbéli kedvességén túl volt benne valami kedves, tiszta, kamaszos rajongás, egy megvesztelgető okvetetlenkedés, amelynek tragikomikus elszántágában sokkal több volt a báj, mint a — tragikum. (Csakis így lehetett játszani Iermészesen.) És Simon Gizi volt igen-igen behízelgő és kellemes (Milyen helyes! — mondtták körülöttem) egy nem is jelentéktelen komoraszerepben. És minden. Rezümé: szép és értékes siker színházak és szereplőknek egyaránt.

— Hát ha már a francia vígjátékoknál tartunk...

— Tudom, tudom. Az Operettszínház „Utolsó bölény”-e újabb szem abban a műfajszorotaban, amelyet a Faludi Sándor színháza kizárólag kulticál. Hozzáteszem, hogy faute de mieux, mert alig tudnám elképzelni, hogy publikumának kedvét ne frissítene föl szívesen egy jó magyar darabot, ha nem volnának azokkal a magyar darabokkal, amelyek eddig hozzá eljutottak, keserves tapasztalatai. Sajnos, egy magyar premier azonban, ha nagyobb érdeklődést, egyuttal nagyobb rizikót is jelent és az Operettszínház nyitlón nem tudja mai helyzetében bizonyítalan kimeneteli magyar újdonság rizikóját vállalni. Így hát bele kell nyugodni: abba, hogy úgy tekintés, mint egy — szakszínházat, a régi, legregyebb, esel-leg új, sőt cadonattal francia vígjátékok színházat, amely hol jó, hol kevésbé jó előadás-ban mutatja be Páris bel- és külvárosának bohózatiról Flerstől Willemetzig. (Intin-zártafor kapom az értesítést, hogy a Fővárosi legközelebbi újdonsága Lakatos László és Bródy István darabja, a „Zenobona”, amely műfaja szerint: vidámság 3 felvonásban „sok muszikkával”. Főszerepét Somogyi Nus, Fejes Teri, Kabos, Sarkadi, Kertész és Vendrey játszották a 2. Szabales rendezé. Somogyi még nem biztos, mert sokat kér.) Visszatérve: a „Bölény”-nek létjogosultságot egyedül Kabos ad, aki megjelenésének első pillanatában már maszkjával esatát nyer és emélfogva igazán kér, hogy csak a 2. felvonásban kezdődik a szerepe. Kertész Dezső nehéz szerepében elragadó vidámsággal vezeti a darab elegáns, szép és fiatal amazonapatát, akik között, a valóban gyönyörű Székely Lujza oldalán újból jöbökkan a „Borscs”-val elünt Babochay Erzi; egy szerepben azonban (amely-ken például Mészáros Giza előkelő művésze-ki sem számítható előnyöket jelentett volna), egy vidéki foradalmárú lépett át a pesti desz-kákra, akik sorsa nyilván hamar utól fog érni. (Az ellenforradalmi kritika nevében ezennel ekrazitot dobok az ismeretlen hámsó lábai elé.) Hegedűs Gyula: ...mikor látjuk megint egy szép, komoly, ur szerepben a Vigszínházban, ahonnt eltávozza, oly méltatlan bukódással az irreguláris csapatok vívomasos után...

— És a Nemzetiben?

— Hát február második pntekjén Csathó, aki még soha így nem drukkolt, lévén a Csokonai-darab legközelebb a szívéhez. Hol-nap Komáromba utazik, mert fölhajkurászta, hogy Jókai városban még van az egykori esziamida céhek díszruhájából és ezután varr-ják a „Lilla” néhány szereplőjének öltözetét. — Zilahy? Sem róla, sem a darabjáról nem hallok! Azt olvastam, hogy a „Két fogoly” című regényét dramatizálta volna?

— Március 10-re tűzték ki a premierjét. A „Két fogoly”-hoz csak annyi köze, hogy a „Szibéria” is hadifogoly-világban játszák. Zilahy öt év óta foglalkoztatja a magyar hadifoglyok könnyes, véres mártír-sorsa, egy millió magyar férfi életének nyolc esztendeje a végtelen, ismeretlen Muszkaországban. A

„Két fogoly” (amely az elmúlt évek leg-naggyobb könyvsikere) fiatal házaspár története, akiknek nincs gyermekük, jobbra-balra eibálju életüket a sors, mert nincsen kapocs, ami össz-fűzze őket. A „Szibéria” is egy fiatal ház-spárról szól, de gyermekük van és a hatalmák és borzalmak események sodra sem tudja el-szakítani egymástól életüket, mert a gyermek-összehozza, összetartja minden poklokon és földrészekken keresztül. A „Szibéria” problé-mája tehát a „Két fogoly” tükörképe; mások a figurák és merőben más a milió. A regény Budapestben játszák, a színmű végig Szibériá-ban, a Jeges-tenger partján, a Jenice-folyó deltájában, ahova deportálták a hadifoglyokat. A szereplők magyar parasztok, közlegények és tiszték...

— És kik ezek a szereplők?

— Még nincs elődntve. A másik muszka, a „Trojka” viszont, mire a nap hatodszor fölkel a kazáni szent szűz temploma fölött, már a publikum előtt lesz a mai és végleges szerep-ösztásban. Főszereplője, a pétervári akadémia fiatal professzora, amikor elfogják s megmond-ják neki, hogy öt kiló ételmezt vehet magával, — Kantot és Spencert veszi a hóra alá, akik nél-kül ő. — éhen halna... Az ezredes pedig, mi-közben fagyott fűt krumplít eszik, a Cárskója Szelo udvari ebédéről beszél s az orchidák hercegnőjéről, akit a holdvilágos parkban sajoncsóhólt... A fiatal Vasary János, Vasary Piroksa bátyja rendezi a darabot, akinek ez lesz a rendezői debut-je Pesten...

— Allons, allons, tovább, tovább.

— Szirmai Albert vasárnap éjjel megérke-zett, hogy itthon legyen az „Éva grófné” leg-utolsó próbáin. (Meglepetés, hogy a daraból Vály kimaradt; szubretszerepét a kis Bársony Rózi játszta, egy másik kisebb énekes szerep-et Rajnay Klári nevű ismeretlen és láthatatlan szíllagoesknál adtk.) Másik érdekesség: négy kómius játszik a darabban: Rátkay, La-tabár, Ujváry és Bánóczy. Meg lesz ezen a hé-ten a „Dybuk” premiérje is, amelynek győ-nörű zenét is állítottak össze a legszebb és leg-regyebb őszidő melódiákból... Végül közlöm, hogy a Színészszövetség első éjjeli előadásai-ban Vitéz Miklós „Békesség”-e kerül színré (február 11-én a Vigszínházban). Béke velünk!

— Egyéb apróságok?

— Lukács Pál érkezik rövidesen hazá Holly-woodból, állítólag már el is indult Newyork-ból. Stop. A Molnár-darabnak még mindig nincs címe s ezúttal még az ideiglenes, illetve tervezett címetet sem tudja senki sem. Stop. Titkos Ilona szombat már jobban volt, va-sárnapra recidivált. Újból 38 fokos láza van. Ha a jövő hét végére fölyógyul — amit remé-lünk —, úgy a február Nizzában, a Hotel Neg-recsóban tölti. Stop. Berlinből jelentik: Pallen-berg elment egy álarcos bába, ahol pályázatot tüzték ki a három legjobb Pallenberg-imitá-tóra. A pályázaton kuriózumból Pallenberg is résztvett, — akit senki sem ismert meg maszkja alatt — és nyert. A harmadik díjat nyerte meg... Stop. Lakatos László szerzői estje február 2-án. Végül a Rákosi-iskola szombát délutáni vizsgáján láttam a „Liliom” Julika-szerepében egy kis lányt, akitől lesz valami. Tóth Máriának hívják. (Márka se volt rossz, őt meg Gaal Máriának hívják, Franciskával nincs rokonságbán, ami szintén valami.)

— Römök. No és pletyka, egy fia sem akad!

— Hogy esne a fejbudájára, egyszer el nem engedné a világot sem... Erről jut eszembe, hogy a humoráról közsímet Kohn leest a lét-rcről, pont a fejére, amelyet alaposan be-értl...

— Ez egy vice?

— Hát persze, hallgassa végig. Szóval rohan az orvoshoz, aki megnézi s azt mondja, hogy a sebet be kell varrni. — „Na és mennyibe fog kerülni?” — kérdezi Kohn. — „Százszáz pengőbe” — mondja az orvos. — „De doktor ur” — feleli tizeden Kohn —, „én nem akarok — him-zést!”...

— Jaj, de römök. Még egyet.

— Visszik a tehenet a vágóhídra. Azt mondja a tehén: rémes, egész életemben négyfelelű löherét ettem, mégis milyen pechem van...

— Na és a pletyka?

— Az elsőlásiról kötsímet kedves klub-lagot meghívott egy estélyre. A hölgyek, a most uralkodó divatnak megfelelően, tulnyo-mórészal ugynevezett stíruhákban, krinolinok-ban voltak. A kedves őszhajú patron, hunyorít egyet a házasszonyra és így szól: Milyen szé-pek is, kedves méltas asszonyom, ezek a kre-olinhudak... És most egy cáfóds: Féltretrésék elkerülése végett igazoljuk, hogy Pártos Gusztó, a pernahajder nem tudósítja Hollywoodból A Reggelt. Amit Hollywoodiak ellen a rovat-ban írtam és írok, azt pártatlan amerikai újságokból tudom...

MOZI

Művészet és cenzúra

A cenzuráról Sztroicsky Béla belügyminiszter legutóbbi beszédét tartott, amelyben öngyászt elismert, hogy a cenzúra szükséges rossz. Mi minden cenzurának ellen-ségei egyaránt, de ha van cenzúra a moziiparunknak fölött, akkor ottlét a cenzurától egyet meg kell követelni, hogy nyitott szemmel, mai szemmel nézve az élet, kerülsz megvizsgálandó objektumokat. A magyar filmcenzúra sok tanácsára adott már alkalmat és okot, ebben a támadásorban, amikor szükség volt rá, mi is részt vettünk, de most ugyanolyan egyszerűen, lajossal, elismerés pálmáját nyújtjuk át a magyar filmcenzurának. Csütörtökön a Radius és a Capitol műsorán bemutatásra fog kerülni „A kurtizán” című, esodlatos szépségű bűnelőző filmjüzdön, amelynek sokallat-művész tanácsa, igazságilag modern, sőt ultramodern témáisszoldítás megelégedés tesz: a közönség számára. És a magyar filmcenzúra ezt a természetesen csak föltételeknek — a megrészeg álondá is engedélyezte. Engedélyezte pedig azért, mert a művészet és a hivatalos nem jének össze. „A kurtizán” az idej szemre legnyilvánvaló, legnyugodtabb produkciója és a cenzurának, amely szigorú, konvencionál szemmel nézi a filmek témáit, meg kellett hajtania a művészet örök hatalmát és fenségét előtt. John Barrymore, a világ lefényesebb szépségű színésze és Dolores Costello jászok a film főszereplői, remekbészabott alakításokat nyújtak. A két színész ehhez a hatalmas filmalkotásba bevezetők Harry Piel legújabb és legnyugodtabb kalandjait hozza. „Egy éjszaka rejtelmek” címmel és ez a film a maga zseniális épp oly mestermunka, amelyen „A kurtizán” más téren.

A Hindu-siremlék fakirja új szerepben lép a közönség elé

A magyar moziközönség talán még sohasem fogadott olyan osztatlan lelkesedéssel filmet, mint Joe May „A Hindu siremlék” című attrakcióját, amely hat éven keresztül minden évben reptit élt át és volt Budapestén mozi, amely szezonját minden év szeptemberében, évekig ezzel a filmmel nyitotta meg. Ennek a sikernek oroszlanrésze Bernhard Goetzket, a kitünő német színészt illette meg, aki a fakirt játszott a darabban és merev, mozdulatlan arcával, bipnotizáló erejű tekintetével valósággal lenyűgözte a nézőket.

ez a nagystílus, rendkívül intelligens színész nem akart bármilyen szerepet vállalni, csak azt a szerepet várta, amely egyéniségének megfelel.

Most hozzájutott egy ilyen szerephez is. Egy francia film-vállalkozás hatalmas arányú film rendezőit. „A Ganges királynője” címmel és a film rendezőjének szövegét juttat Bernhard Goetzket faszülő áru a „Hindu siremlék”-ből. Itt is egy indiai herceg szerepe várt Goetzkera és Goetzke vállalta a feladatot. A modern Paris esilogsától az indus fejedelmi udvarok kaprálózó pompájáig visszé ez a rendkívül igazlans regény, amelyben az indiai formadalmakok esztétizálásba kapcsolódik bele egy angol tisztnek és egy indiai hercegnőnek fordulatok szerelmi regénye.

A közönség, amely a „Hindu siremlék” óta izgalommal és érdeklődéssel várja az exotikus történeteket. „A Ganges királynője”-ben, amely főhősré 2-an kerül bemutatásra a Berlin-Apollóban, az idei szezon egyik legnagyobb filmalkotásait fogja megismerni.

Ha én szeretlek, jól vigyázz — éneklő évtizedek óta milliónyi Carmen milliónyi Don Josének

Vannak a világirodalomnak alakjai, amelyek — mint Pallas Athene Zeus homloka mögöl — egy író agyában születtek és örök életet nyertek, mert itt vannak, itt aradnak, szenvednek vagy szeretnek miközöttünk. Prosper Merimée, a nem is nagyon jelentékeny francia író, ezéltől majdnem hatvan évvel írt egy kis novellát Carmenről, a spanyol dohánygyári leányról és azóta minden varrónéknak Carmen szeretne lenni és minden bankhivatalnok Don José.

közé tartozik, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy a filmművészet is néha gyors föloldozta már és

amiképen a világirodalom operáinaknak parádés szerepek közé Carmen is fűződött, úgy a színházban a film művészet is ezért a dohánygyári leányt.

Pala Nagy, Raquel Meller és más filmprimadonnák igyekezők után Carmen elbékelt hazát, de eddig nem sikerült föltétele. Most azonban Raoul Walshnak, a Fox-filmgyár rendezőjének, „A nagy szíriai” megalkotójának sikerült az igaz Carmen megtalálni Dolores del Rio személyében. Ez a cubai szépség, aki Cuba színpadjaiban néhány évvel ezelőtt győzött, itt felelté szeméi, ragyogó haját igazi spanyol leány, a Carmenek fajtájából és játéknak ereje, tüzé éppen a szenvedélyességében van. Most Dolores közelé Budapestre is bemutatásra kerülő filmjében, a teremt Victor Mac Laghlen jászta és Don José szerepét Don Alverado, aki szintén spanyol. A film igaz Carmenje ezzel a filmmel megszűnt és Prosper Merimée dohánygyári leányának új örökélet adott.

A közönség udvari bolondjai

Valamikor régen, a renaissance-korban, minden udvarban a legnagyobb hatalmat a fejedelem után az udvari bolond képviselte. Nagyobb protekciót jelentett a vele való barátság, mint bármilyen hatalmasság és egy szavával embereket életet, ügyek és intézkedések sorsát döntötte el. Ennek a pszichológiája az, hogy az emberek általában szívesebben fogadják azokat, akik megnevettetik, mint akik megritkadják őket.

Közönség ötleége udvari bolondjai ma kétségtelenül Zoro és Huru, a két nagyszerű dán komikus.

Csupa ötle és móka ennek a komikuspárnának minden mozidatán, minden filmé és minden szerepe. Amint a három fiatal, nyári bolondok, szinte nevességel Paris költöztek, úgy a legkomolyabb és legnyugodtabb ünneplésben részeselek Zoro és Huru, amikor leratottak a „Kaland a bombagyárban” című új burleszk-szerű bemutatónál alkalmat személyesen jelentek meg Berlinben. A kurtizán művészet és a színház közötti tebb filmjűk bemutatását választották ki Berlin meglátogatásának alkalmat, és valóban nemcsak személyüknek, hanem a filmek is hihetően sikere volt Berlinben, Sáros, Budapestre, Zoro és Huru nem tudnak előlenni, de a „Kaland a bombagyárban” ide is előkerült és esztétikán kerül bemutatásra a Kamarában, ahol bizonyára a berlini sikerhez fogható bűvészt fogja a nagyszerű ötleket kövteni. A Kamará az új Zoro és Huru-filmhez a „Szibériai farkasok” című igazlans, monumentális oroszországi filmjűkkel mutatja be, amely egy fordulatos orosz szelmi regényt perget le előttünk.

Szeretem a hó alatt

Esodlatos kincseshány Jókai Mórnak, a legnagyobb magyar íróban irodalmi óceánre. Alig van téma, amelyhez hasonlóan a száz piroskütiész, aranyosok köztelen, amely minden magyar ember könyvtárának és lak-kének díszre, ne találnánk. Amikor Oroszország végtelen hőmérséklet, a hőmérséklet alatt viruló hóval, a szerelmekről, amelyek a fényes érák udvar intrikáinak hátulján vergődnek, és sok, ismét Jókai Mór új esztétikébe. „Szabadság a hó alatt” a címe annak a regénynek, amelyben a mi búskeségünk a legjobb orosz írókét is jobban, szebben, szélesebben látta meg a végtelen orosz hőmérséklet romantikáját. Biztos, hogy a Nordik rendezője, aki a „Puskin” című film szerényen kézzel, olvasta Jókai regényét. Ami szépség, ami regényes igazlans Jókai a sorokba belépett, azt a „Puskin” című film elemeit meg. Jókai regényének is Puskin a hőse.

a nagy orosz bírodalom egyik legértékesebb költője, akinek élete nemcsak regény, de tragédia is. Amint Jókai regényének Puskin a hőse, úgy a filmdrámé is. Mert Puskin élete nem emberi élet, hanem mozdulatlan, tragikummal terhes ványa. Puskin lelke telve volt szépséggel, melleggel, szenvedéssel, az Annyeg sőt és édesbús melancóliával mind az a kedélyes élték, de lehetetlen megérteni a ragyogó érá udvar intrikáit, le-szólt művészet, amely a végtelen párhuzam vére pirosa nem jászta a hóval. A „Puskin” című film, amelyet egy Huru-bolondjassággal epizód is megérett, Zoro és Huru-nak. Puskin életének tragikus, drámai erőben gazdag fejezetét hozza életre. A érá udvar pompája, fénye, gazdagsága és furcsánya, különös élete a környező és benne a lehetetlenség, a szépségek, az igaz, emberi szívvel szenvedése, tragikumja maga a mese.

Válóperes hölgyek és válóperes férfiak

A társadalom életével foglalkozó szociológusok több ízben nagyon komoly statisztikát állították össze, megállapították, hogy a háború legteljesedtebb következménye a társadalmi életben az, hogy amiképen a pénz stabilitása megszűnt, éppen úgy megszűnt a házasság stabilitása is. Azelőtt évek folyamán nem volt annyi válópör, mint amennyit most a világ bíróságai egy hónap alatt tárgyalnak.

A sajtó és vele az a művészet, amely legközelebb áll a mindennapi élethez, a filmművészet nem dughatta hokéba a fejet a válópörök lavínájának láttán.

Múltán pedig a válópörök aktuálisak, de rendszerint nem.

A Décsi-mozi esztétikái műsorában a válópörös hölgyeknek és válópörös férfieknek két nagyszerű, finom, végtelen történetét hozta össze. A „Szőke vagy barna” című vígjátékban Adolphe Menjou és Gretta Nissen az a válópörös pár, akik mai modern divat szerint elválnak, csak azért, hogy összeházasodjanak, míg a „Boróka fény” című pompás vídám történetben Lewis Stone és Anna O. Nilsson bizonyítják be a közönségnek, hogy — nie kommt was besseres nach. Csupa ötle, vídamság, merész helyzetek stba mind a két vígjáték, amelyek közül az elsőbb a modern Paris mindent rafináltabb, míg a „Boróka fény” című London esodlatos eleganciája és gazdagsága adnak érdekes hátteret a lebilenségen érdekes történeteknek.

Szibéria ujra aktuális lett

A napisajtó telve van azzal a szenzációssal hírrrel, hogy az orosz forradalmi kormány az eddigi forradalmárvézeket, Trotzkiét és társait Szibériába számizta. A érá Oroszország tért vissza ebben a mondatban minden európai ember emlékezete elé. Aki 1914 előtt Oroszországról írt vagy beszélt, soha nem hagyta ki Szibériát.

Mennyi retentió történetet a szenvedéseknek milyen hatalmas tragédiát hajtott és olvastak. De a következők irtozásokkal és rémségekkel teli regénye számizése idejéről, Verne Gyulának Sztrófof Mihály és sok más írás, az emberiség poklának keresztelte el ezt a földet. És most az orosz kommunizmus úra aktuális teszi a hőst, vértanút Szibériát.

Ez a végtelen, behatárlatlan, kifürkészhetetlen titokzatos tartomány elevenedik meg az új aktualitás napjában a Corvin-Színház vásznan esztétikáján. „Szibériai farkasok” címmel a Fox-filmgyár elkészítette az olombánykítrátműt.

A érá Oroszország ravasz intrikái, az árthatlan, végtelen emberekre lecsapódó kancuska korszaka két új életre

egy előlátó végig rendkívül igazlans és merész film-dráma keretében, amely technikailag, fotográfailag és művésziileg egyaránt a legjobb filmek közé tartozik. A Corvin-Színház igazgatósága természetesen gondoskodott arról is, hogy ez a komor hangulat ne hatalmasosságok el a közönség, és a két legnyugodtabb vezetőnek, Zoro és Huru-nak. Kaland a bombagyárban” című pompás burleszkjével érvendzetti meg a közönséget.

Opera butorcsarnok
VI. Andrassy-ut 29. sz. alatt megnyitott!
Csak jó minőségű butorcsarnokok leggyorsabbal a leg-díszesebb kivitelű nagy választékban kaphatók.
BUTORNHITEL - osztály a legkedvezőbb fizetési feltételekkel mellett áll a t. közönség rendelkezésére

Dr. KAJDACSY szakorvos,
rendel: 10-4 és 7-8-ig
VII. József-örút 2. szám férfi- és női betegeknek

A film énekel, beszél, muzsikál, gágog és sistereg...

London, január végén. (Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt meghívott kaptam, amely beinvitált január 10-én délutánra egy új világszoda, a Phono-film meghallgatására, vagy megtekintésére, vagy ahogy akarom...

Az Alberty-Hall előcsarnokában nagyon elegáns publikumot láttam, ami megnyugtató. Azután voltak ott olyan emberek, akiknek a jelenléte meglepett. Mindenki ott volt, aki London rádióéletében számottevő egyéniség... Kezdett a dolog érdekelni... Erre nem is gondoltam... Igaz, hiszen itt van a rádió... Új perspektívákat, új lehetőségeket nyitott meg az emberi technika fejlődése előtt, talán megnyitotta az utat a film tökéletesedésének is... Azután egy ismertetést nyomatok a kezembe, amelyben ábrák voltak... Elmondta a kis füzet, hogy eddigi hiábavaló próbálkozások és kísérletezések után Lee de Forest dr. Amerika és vele az egész világ egyik legnevezebb rádiotechnikusa, akiknek a rádió fejlődésében sokat köszönhet, 1909 óta hihetetlen szorgalommal és buzgalommal dolgozott azon, hogy a hanghullámokat fényrejezőkékké változtassa át... 18 évi szakadatlan munka után sikerült is neki a problémát tökéletesen megoldani a rádiotechnika segítségével...

Az Alberty-Hall hatalmas szímfőnikus zenekara ünnepi nyitányt játszik, azután a zenészek leszik hangszereiket és nem a színpad alatti kis ajtón vonulnak ki a zenekarból, hanem a karnestor pulpitusna mögött megnyelik a korlát és a karnagy vezetésével a harmánékét frakkos zenész a közönség szélsőraj között magyára el a helyét. Meglepetés, morajlás a nézőtérben, amely itt kezdé érezni az udonság ízet... Elsőteüül a nézőtér, azután lassan világosodik a színpad és mielőtt látnánk valamit, messziről a vonat dübörgése, a kerekék csikorgása, a mozdony sisteregése hallatszik... A vészán mind világosabb, a hangok mind erősebbek, a vonatot is látjuk már, közeledik, elrobog előttünk... De mi rajta ülünk, hiszen dübörög, sistereg, zakatol, mintha a szék alattunk egy kupé pamlogna volna... A vonat megáll, állomássi zárzavar, egy röpülögép kattog a fejünk fölött, majd esönd... a természet mozgalmass esöndje... Falusi tájék, egy liba gágog, amott a malacok röfögnek, egy tehén áll nyugodtan kérdözve, de a borja nagyokat döf rajta, a tehén ránéz a borjura és elbögi magát.

A nézőtér egy pillanatra kivilágosodik, az emberek egymásra néznek. De nincs idejük megszólalni, mert a nézőtér ujra elsötétül és megszólal a jazz... Lilian Powell, a „Ziegfeld” revü primadonnája lebben a színpadra, táncol... Finoman, pikánsan, zenére. Azután Eva Leoni, a Metropolitan Opera szólistánójé

énekel „Rigoletto”-ból... A kép énekel, vagy ő énekel valahol a zenekarban... Világosság... A közönség tapsol és szinte várjuk, hogy Eva Leoni kijöjjön a függöny elé és meghajoljon... A Metropolitan primadonnája után a politika primadonnáját, Mussolini-t látjuk... Ő is eljött. Itt van, velünk szemben. Jellegzetes, hatalmas hangján beszél, ezernyi tömeg éljenzi, majd fölzug az olasz himnusz... Világosság... Taps.

Egy pillanat és a primadonnák primadonna, Charles Lindbergh, a XX. század legvakmerőbb hőse mosolyog ránk és beszél hozzánk... Coolidge elnök kezét szorít vele és halk hangon köszöni meg a dicsőséget, amelyet Amerikának hozott... Azután megöleli és a hátát simogatja és ebben a pillanatban a körülöttük álló százezernyi ember hurraázban tör ki... Teli van velük az Alberty-Hall hatalmas nézőtér, itt halljuk, mi is benne vagyunk a tömegben és egyszerre az Alberty-Hall előkelő, blazirt meghívott közönsége maga is talpra ugrik, hurraázik, ujjong, éljenze, Lindberghnek, vagy a Phono-filmnek, a világ és az emberi tudás legjobb esodájának, ki tudja azt?

Amikor világos lett, egymásránztünk mindnyájan... Mi volt ez? A higgadt, szkeptikus, kritizálói detévedt embereket így magával ragadta ez a lelkesedés, ez a szépség, ez a mesteri alkotás, ez a beszélő, gágogó, muzikáló, zenélő film... K. T.

KÖZGAZDASÁG

Ki kell végre gyomlálni a bankpiacot

Akik kétszer, sőt háromszor halnak meg és mindig föltámasztják őket

(A Reggel tudósítójától.) Az erők egyesítése, a koncentráció hatalmas lépést tett előre az elmúlt héten, sajnos, nem Magyarországon, — hanem Belgiumban. A Banque d'Outremer és a Société Generale, Belgium két vezető pénzintézete egyesült egy nagyon erős és még európai viszonylatban is számottevő nagy bankká, amelynek saját tőkéi közel egy milliót tesznek ki aranyban. Ezzel a fölkészült vállalat választ Belgium a kiélesedő világversenyre, mert csak az erők összefogása révén állhatja meg helyét a három nagy ipari és kereskedő ország, Anglia, Franciaország és Németország közé ékelt gazdaságával. Hogy milyen sok és alapos reményt fűz a világ ehhez a nagy tranzakcióhoz, annak a legjobb bizonyítéka, hogy a d'Outremer részvényei egy fél év alatt, 1927 júliusától ez év januárjáig kérek száz százalékkal emelkedtek a brüsszeli tőzsdén, 3760 frankról 7500 frankra. Ez történt Belgiumban. No és mi történt nálunk? Nálunk bankkoncentrációról szó sincsen, erők összefogásáról szó sincsen, fölkészülésről a jövő földadataira szó sincsen.

Itt minden bankkakas büszkén és gögősen kukorít a maga dombján, mindenki azt hiszi, hogy Fürstenbergnek és Lányey Leonak született és hallani se akar arról, hogy kiváló tehetségeit idegen vezetésnek rendelje alá. A belga bankok éppen kétszer akkora betétmennyiséggel rendelkeznek, mint a magyarok.

A belga bankokban 1925-ben több mint 15 milliárd aranyfrank volt elhelyezve, míg a magyarokban csak a fele, hét és egynéhány millió pengő.

de a magyar bankok száma úgy aránylik a belga bankok számához, mint a kettő a tízhez. De még ez sem volna a legnagyobb baj. A nagy bankromlás idejét, amely Bécsben nagy és erőteljes intézkedést terített földre és sokszáz ezer ember vagyonát semmisítette meg, szerencsésen megúsztuk. Olyan bankbotrányok nem pusztítottak nálunk, mint odaát és a közönség elvesztette ugyan a tőzsdéi devalvációval a pénze javát, de olyan esunya módon mégse szedték rá, mint a Depositenbank és dícső társai. Viszont a fejlődés természetes rendje egymagában is kiválóan azokat az intézkedéseket, amelyekre a kis magyar piacunk néha több szükséges, elagott és fölöslegessé vált intézkedésektől maguktól kell kimúlniuk, anélkül, hogy túlságosan nagy jelentőséggel fűzne a világot az eltűnésükhöz.

Az ilyen természetes és esőndes kiválasztás a legegészségesebb módon gyomlálná a magyar bankpiacot, amire igen nagy szükség volna.

mert már a régi Nagymagyarországon is a kelletténél több bank működött, mi szükség van ma a kis országokban erre a temérdek közép- és kis- és törpebankra? Ehelyett mi történik.

Csodálatos dolog, de magyar kisbank nem tud meghalni.

Az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár tipikus példája egy ilyen fölöslegessé vált intézetnek. Már

évekkel ezelőtt eltűnhetett volna a piacról. Mesterségesen megakadályozták a kimúlásban, Huszmilliárd állami pénzbe került a haladókö fölélesztése és ime, az agónia újból megkezdődött!

A Pénzügyi Központ tiltakozott a Fővárosi szanálási ellen, tiltakozott a huszmilliárd elpocsékolása ellen, tiltakozott az új vezérigazgató kinevezése, a debreceni gabonaujtelt, az alapítókemelés és végül az osztalék fizetése ellen,

amelyek hamis egészséget igyekeztek a fonyó nyadt bankfesszákra varázsolni. **Háába! A Fővárosi, ime, újból bajba került s most változatosság kedvéért a székesfőváros nyakába akarták sózni; nem volt elég, hogy az állam pénze bánta, most azt kívánják, hogy a mi pénzünk is bánta előkelő urak amatőr bankdirektorkodását. Ugyanez történik, ugyázták, a Nemzeti Pénzváltónál. A Pénzügyi Központ tiltakozott az intézet gésztója ellen. A bank tityet bányát a P. K.-nak s kilépett a Központ kötelekéből. Hogy itt nincs minden rendjén, igen óatosan s igen régen sügösdök! Egy magyar politikus, aki a Tiszórában nagy szerepet játszott s igen finom pénzügyi érzékéről ismeretes, nemcsak a saját depóját vitte el hónapokkal ezelőtt ettől a Gizella-terti kis banktól, hanem minden ismerősének és barátjának számláját is lezáratta és rendezte. Alig tette ki a lábát, máris jött a P. K. lesújtó ítélete.**

Ki meri azt állítani, hogy a Nemzeti Pénzváltó meghalt? Majd akad jötte lélek, aki a halódó intézetet föltámasztja.

Ebből a rut játékból azonban éppen elég volt.

Nem elég, ha a Pénzügyi Központ jegyzőkönyvben leszögezi tiltakozását és kifogásait egy bank üzletvitelére és politikájára ellen; mit ér, ha arról a közönség nem szerezhet tudomást?

Mi hasznom van nekem s szürke polgárfarsaimnak abból, ha a P. K. szigorú ellenőrzést gyakorol a kisebb bankintézetek fölött, de intézkedéseit sem nyilvánosságra nem hozza, sem pedig a vétkeket és hanyagok ellen szankcióval nem éli. Igenis, tessék közöztetni azoknak a bankoknak és pénzintézeteknek a névsorát, akik ellen kifogás emelhető, tessék megvonni tőlük a jogot, hogy betéteket és leleteket elfogadjassanak, tessék gyakorlati védelmet nyújtani a közönségnek. Mert ugyan mi hasznuk van azoknak az uraknak, akik a Nemzeti Pénzváltónál elusztott pénzük után futnak, hogy a P. K. revizorai a bekövetkezendő dolgokat előre sejtették s telen volt a Pénzügyi Központ kötelekéből kilépni?

Ha a lapok hasábjain közölték volna, más-ként állna most a dolog!

Ezért több nyilvánosságot kérünk, keményebb kezét és kevesebb udvariasságot a bankigazgatókkal szemben! Elegendő vannak, nincs annyira szükségünk!

× Miért lanyhult el a berlini tőzsde? Berlinből jelenti a Reggel tudósítója: A tőzsdére nyomástórtog hatott a Nemet Birodalmi Banknak a pénzpiacról szóló jelentése és a ruhrvidéki szénszindikátusnak az a közlése, hogy a világ szénpiacán nehézségek mutatkoznak. A kínálat eleinte nem volt túlságosan nagy, de amikor Schachtnak, a Birodalmi Bank elnökének egyik lapban tett nyilatkozata ismertté vált, az árfolyamok esni kezdtek. Az a hír terjedt el, hogy Schacht és a birodalmi kormány egyes tagjai között nézetkülönbségek vannak és hogy a külföldi kölcsönök fölvétele a jövőben még nehezebb lesz. A legkeresettebb részvények 2,5—9 százalékos árfolyamvesztést szenvedtek és zárlatok jegyeztek a nap legalacsonyabb árfolyamait. Vasárnap a magánforgalom a déli órákban ezeken a kurzusok

kon kíválta a papirokat, de üzletet alig kötöttek.

× Pesti Magyar Kereskedelmi Bank múltja és nemzeti közérdeke. Esőritalan maradt az országára kártya súlyos politikai és gazdasági csapások dacára s éppen ezért rendkívül arányokban fejlődött. Részenyei az első pengőnérelg óta 70 P-vel 126 P-re emelkedtek. A takarékpénztárról 50%-kal, váltótárcára forgalmi 80%-kal nőtt és a bank költségeit meghaladta a 35 millió pengő. Az 1927. üzletév 5,066.365,79 P nyereséggel zárult, szemben az 1926. évi 3,807.725,02 P-vel, ami 33% emelkedés. Osztalék kifizetésére 3,000,000 P-t fordítanak, a szelvényeket darabonként 6— P-vel váltják be. A rendes tartaléklapra 830,000 P (a múlt évben 400,000 P) az értékpapíros tartaléklapra 300,000 P (a múlt évben 200,000 P) fordítják. Adóbra és illetékekre a múlt évi 954,879 P helyett 50%-kal többet, vagyis 1,398,893 P-t kellett fordítani.

× Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület igazgatósága megalapította az 1927. üzletév mérlegét, amely 2,850,127 P 64 f. tavaly 1,857,219 P) nyereséggel zárult. E nyereségből 200,000 P (tavaly 100,000 P) a rendes tartaléklapra, 100,000 P ingatlanértékesítései tartaléklapra, 100,000 P (tavaly 100,000 P) az egyesületi nyugdíjalapra, 100,000 P (tavaly 100,000 P) az egyesületi elhelyezési célú ingatlanra, 100,000 P (tavaly 50,000 P) használtassék. Osztalékul a tavalyi 10 P-vel szemben 12 P körülírt kifizetésre, míg 49,000 P (tavaly 40,000 P) új számlára írtassék elő. Könyvekére elhelyezett betétek 44,5 millió P-vel 67,7 millió P-re, folyószámlán elhelyezett tőkék 55,9 millió P-vel 74,3 millió P-re, az utaztatott elhelyezett összes tőkék pedig 100,4 millió P-vel 142,2 millió P-re emelkedtek. A váltótárca tavalyi 58,5 millió P-vel szemben 57,9 millió P-vel, ami 39,3 millió P emelkedést jelent. Megfelelő fejlődésnek tartják a 61 az értékpapírokra adott előlegek és folyószámla-átvitel is igen erőteljes emelkedés állapítható meg a jelzálogkölcsönvitelen, az engedélyezett zálogleltételezősönek összege 7,5 millió P-vel 13,8 millió P-re, a líbésait zálogleltételezők illadéka pedig 1,7 millió P-vel 3,9 millió P-re emelkedett.

A budapesti árumintavásár jelenikezési határidejét az érdeklődök nagy száma miatt néhány héttel meg kell hosszabítani

(A Reggel tudósítójától.) Az idei nemzetközi árumintavásár szervezése munkálataival kapcsolatban a legkülönbözőbb szakmak megmozdulásáról hallunk. A magyar ipar ezúttal csakugyan impozánsan akar fölvenni a vásárra, amelynek jelentékesi határideje már január 31-ével lejár. Megkérdőztük ezért lovórosi Fischer Emil kormányfőtanácsost, milyen esélyt látja az előkészítési munkálatok határnapja küszöbén az ezidei Budapesti Nemzetközi Vásár esélyeit? A vásár ügyvezető-elnöke a következőket mondotta munkatársunknak:

— Eredeti terveink szerint január 31-ével kívántuk lezárni a belföldi cégek jelentékesének határidejét. A magyar ipar azonban oly impozáns számmal jelentkezett már elegend is, hogy az ipari bemutató teljessége szempontjából nyugodtan ragaszkodhatnánk e terminushoz. De tekintettel arra, hogy épp az utolsó napokon újra megrobanták a vásár irodáját, szinte képtelenségnek kell tartanom, hogy e nagy anyag adminisztratív fölmozdítását le tudjuk zárni január 31-ig. Kénytelenek leszünk tehát ezéven is újra néhány héttel eltolni az utolsó jelentékes határidejét.

Ez természetesen nem lehet rovársára a már jelentkezett cégeknek, amelyek részére a végleges helykintalást, az eredeti tervnek megfelelően, február elején fogjuk megjelteni. A vásár külön csoportjainak szervezése is közvetlenül a befejezés előtt áll. A közönségfejlesztési, az utépítési, az energiatársadalmi és a mezőgazdasági exportcégek részvevői oly nagy területigényeket jelentettek be még épp az utolsó napokban, hogy az e célra kisenelt területet valószínűleg lényegesen meg kell nagyobbitanunk. Jellemző e négy csoport szervezésének időszerezésére, hogy a közönségfejlesztési és utégi csoport létesítésének híre már közel 1000 külföldi közönségi előjáróság fordult bővebb fölvilágosításért a vásárirodához.

4-5 üléses

Wanderer autó

1928-as typus megérkezett

BÁRDI

KOSSUTH LAJOS-U. 6

ZÁLOGCÉDULAKAT brilliáns-ékszereket * bárkínél drágábban vesz

Székelly Emil Király-utca 51. (Tevés-témpontment szemben.) Telefon

PIRELLI PNEU- ES TÖMÖRGUMI Autómobil Ker. Rt. Budapest, Balvány-u. 12

MA ESTE

25

CIGÁNYKIRÁLY VÁROSI SZÍNHÁZ

Megkezdődött a **Világ edényárúház** VIII, Népszínház-utca 29

10 napos olcsó edényvásárja

eddig még nem létező olcsó árakkal!

Tájékoztató:

1a öszött húsjeű	P 5.80	Prima valódi karlsbadi porcellán, duplaorós és rézföldmely vagy lapostányér, drág	P 6.80	6 szom. valódi karlsbadi teakészlet, szép	P 6.80
1a Uszta rész kávédaráló	P 3.80	Prima valódi karlsbadi porcellán teakészlet, szép szines girlandal	P 9.80	6 szom. valódi karlsbadi teakészlet	P 3.80
1a 5 kg. háztartási mérleg, minden színben	P 9.80	6 pár prima valódi karlsbadi moceacséső	P 1.80	6 szom. valódi karlsbadi étkezőkészlet, 36 rész	P 31.50
Tiszta rézmoszár, egja	P 3.80	Valódi prima sápcsa evőkanál és villa, dréja	P 9.80	6 szom. valódi „Granit” étkezőkészlet, 26 rész	P 20.00

Jó minőségű Robur és Aladin piros edény kilogramja P 2,75

VASÁRNAPI SPORT

Magyar műkorcsolyázók pompásan szerepeltek Troppauban

A BKE döntetlenül mérkőzött — A világbajnok Bückl sikere

Troppau, január 29.

(A Reggel tudósítójától.) A délelőtti női műkorcsolyázóversenyen a bécsi Melitta Brunner és Gerda Hernung, továbbá a budapesti Hecht Edit szerepeltek kiválóan.

Győztes: 1. Brunner, 2. Hecht Edit. Ezután 7000 főnyi közönség előtt jégchokkimérkőzés volt a Troppauer Eislaufverein és a Budapesti Korcsolyázó Egyesület csapata között. A mérkőzés eredménye 3:2.

Délután tartották a férfiműkorcsolyázás választott gyakorlatait, a nemzetközi páros korcsolyaversenyt a troppauai jubileumi díjért és a nemzetközi keringőversenyt.

Európabajnok a világbajnok Willy Bückl mérnök lett, aki kifűnő formában volt és legmerészebb ugrásai is teljes mértékben sikerültek.

Részletes eredmény:

Műkorcsolyázás Európa-bajnokság: 1. Willy Bückl 371,7 p. 2. Schiffer 362,5 p. 3. Preisecker. 4. Wrede.

Páros verseny Troppau jubileumi díjért: 1. Brunner-Wrede, Bécs (7,5). 2. Hoppay-Hoppay (11,5). 3. Rotter-Szabó, Budapest (14). 4. Organista-Szalai, Budapest (7).

Keringőverseny: 1. Kling-Better (Wien). 2. Bozóky-Hanke (Budapest). 3. Just-Richter.

Piller György főhadnagy vasárnap is győzött

Rozgonyi György dr. holtversenyben végzett vele

(A Reggel munkatársától.) A Tiszti Vívó Club kombinált tör- és kardverseny vasárnap este fejeződött be a Tiszti Kaszinó vívótermében, amely a multikori küzdelmek hatása alatt zsúfolásig megtelt a legelőkelőbb nézősereg-gel.

A kilences karddöntő favoritja közül dr. Tóth Péter már a párharcok elején visszasegett. Csak Piller György és dr. Rozgonyi György tudtak az élen maradni és végül

holtversenyben végeztek.

Az elrendelt döntő asszóban Piller győzött és ezzel

nemcsak a kardviadalt nyerte meg, de a kombinált versenynek is a győztese lett.

Piller György mindössze két esztendője versenyeg. Különösen vellemes támadásaival és tiszta pengevezetésével brillírozott. Dr. Rozgonyi György a törnek és a kardnak egyaránt művésze. Dány nagy jövőre hivatott.

A kardverseny eredménye:

1. Piller György (MAC) 7. győzelemmel. 2. dr. Rozgonyi György (Vén Fluk VC) 7. gy. 3. Hatz (TVC). 4. Góczy (MAC). 5. dr. Szelenyi (BBTE). 6. Dani (MAC). 7. dr. Tóth (MAC). 8. Nagy (MAC). 9. Bogen (TVC). 10. Nagy (TVC).

A kombinált tör- és kardverseny vég-eredménye:

Győztes: Piller György (MAC). Gellér Alfréd és Barsó László tanítványai. 2. dr. Rozgonyi György (Vén Fluk). Fodor István és Falcheto tanítványai. 3. Dány Szabolcs (MAC). Rákossy-tanítványai. 4. Hatz (TVC). 5. dr. Tóth (MAC). 6. Góczy (MAC). 7. Kalmácz (TVC). 8. dr. Szelenyi (BBTE). 9. dr. Apáthy (BBTE). 10. Bogen (TVC). 11. Nagy (TVC).

A széri dr. György János, dr. Gombos Sándor, Kerecsy László és Lichtenecker Andrást elnökletével közmegeledezős bizottság.

A művészi értékű tiszteletdíjakat Horváth Miklós kormányzó, a honvédelmi miniszterium, a honvédelmi parancsnokság, dr. Kováts Jenő, az OTT III. szakbizottsága, a Magyar Jéglé és Góczy, a Fenyves és Góczy, a Horvát Sportklubok, Lovagok és az OTK elnöksége adományozták.

Kauser István világbajnok Steiber Lotfi második helyezést ért el

Cortina d'Ampezzo, január 29.

(A Reggel tudósítójának távirati jelentése.) A műkorcsolyázó világvilágbajnokságban a cseh Steiber Lotfi győzött 151,67 ponttal Steiber Lotfi előtt. A gyorskorcsolyázás világbajnokságát Kauser István hódította el.

Jéghokiban Lengyelország 5:1 arányban verte a favorit osztrákokat.

Vasárnap este fejeződött be az NSC-MTK nagyszabású ping-pong viadala. Az egyes versenyszámokban a következők győztek: Férfi egyes I. oszt.: Krausz Béla NSC. Férfi egyes II. oszt.: Toldi László UTE. Férfi páros: Mészáros-Müller NSC. Vegyes páros: Szentei-Schröderné BLKE. Női egyes: Zádor Ica MTK. Női hendikep: Reichlik Viló MTK. Férfi hendikep: Krausz Béla NSC. Kezdőverseny: Rédl Gyula UTE. Ifjúsági egyes: Braun Győző Kisoz. Ifjúsági hendikep: Szabados Miklós Kisoz.

Gróf Wenckheim Dénes újból megválasztották az Urlovasok Szövetkezte elnökévé

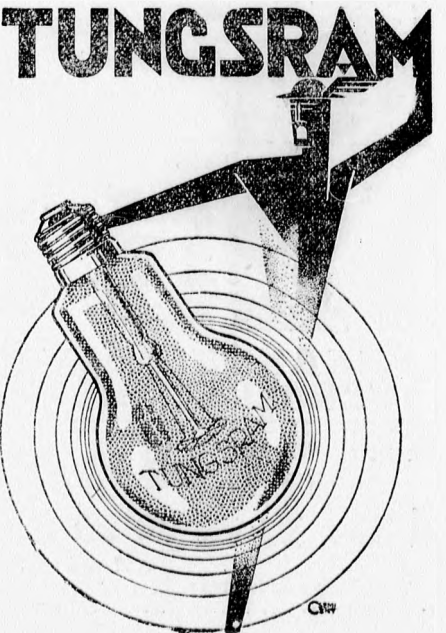
Az Urlovasok Szövetkezte, a Pestvidéki Versenyegylet és a vidéki egyetiek — versenyneinek határnapjai

Az Urlovasok Szövetkezte vasárnap tartotta ideji közgyűlését. A közgyűlés újból háromévi időtartamra gróf Wenckheim Déneset választotta elnökül. Az igazgatóság tagjait Horthy István lovassági tábornokot és gróf Szirmay Sándort újból megválasztották. A kilépő választmányi tagok helyébe az 1928. 1929. és 1930. évekre báró Inkey Józsefet, Jecsenszky Elnöket nyg. őrnagyot, Liptay Bélát, Luczner Ábrahám Miklóst, Rapaich Richárd tábornokot, gróf Wenckheim Déneset választották meg. Az időközben elhunyt gróf Szapáry József választmányi tag helyére az 1928. és 1929. évekre gróf Zichy János Gézat választották.

Az Urlovasok Szövetkezte ideji szezonját április 11-én kezdi. Ezen a napon futják a határozomán Rákosi-díjat. Az Alagi nagy akadályverseny május 1-én kerül lefolyásra. A Szövetkezet ideji versenyait a tavalyi keretek között rendezi. A legkisebb versenydíjnak 800 pengőre való fölemelését elejtették. Változás mindössze annyi lesz, hogy a Szövetkezet az idén több tiszteletdíjat fordít a versenyek díjazására. Az Urlovasok Szövetkezte a Lovagylettel és a vidéki versenyegylettel egyetértően megállapította ideji versenyterminusait. Az idén 15 versenynapot rendez: április 11. 18. 25. május 1. 3. 24. 27. 28. 31. június 4. 11. október 18. 21. 25. 28. 31. Az Urlovasok Szövetkezte közgyűlése után a vidéki versenyegyletek kiküldöttéi ülték össze és megállapították a vidéki versenyek határnapjait. A Pestvidéki Versenyegylet kezdő legközelebb (június 3-án) szezonját a viszont legközelebb (november 11-én) zárja is. A Pestvidéki Versenyegylet határnapjai: június 3. 7. 13. 20. július 18. 25. augusztus 1. 8. szeptember 5. 12. 19. október 3. 10. november 4. 7. 11. A vidéki versenyegyletek határnapjai: Pécs: május 6. szeptember 2. Debrecen: május 12. 13. Békéscsaba: szeptember 8. 9. Szeged: május 17. 20. Hódmezővásárhely: június 16. 17. Mátészalka: október 14. Győr: június 29. július 1. Sófok: július 27. 29. augusztus 26. 28. Miskolc: augusztus 19. 20.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság” könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-u. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Elkezdődött a futbalszezon

(A Reggel tudósítójától.) Kupa-sorozat és barátságos mérkőzések voltak már vasárnap és ezzel visszavonhatatlanul elindult a futbalszezon.

Magyar Kupa-mérkőzés

III. kör. TVE—Buzás 1:1 (2:1). Az izgalmas és helyenként durva mérkőzés előtt a főző minkét csapatból egy-egy játékos kiállított. Góllövők: Szekeres, Cseh, Berencs, Mittelmann — Flógy.

Rákospalotai serlegmérkőzések

Jászfalu—Eszébfalu 1:0 (2:0). Öt játékos kiállította.

Rákospalota—U. Tócskés 1:0 (1:0).

Tarul—Lipótváros 2:1 (2:0). A Tarul góllait Fischer lötte.

Profik egymás ellen

Hungária—Kispest 1:1 (1:1). Már a 3. percben Konrád révén Szekeres lövi az első gólt. Nagy Hungaria-tól. 25. p.: Mandl „11”-est vet, Jaszmas kapu fölé lövi. 40. p.: Csécsényi lefut, Fehér elhagyja a kaput... gól: 1:1. Szünet után a két fél nézős főlényé még jobban kidombródik. 12. p.: Hirzer lapos szabadrúgása góllá ér. 21. Ezután a Kispest off side-góllját a bíró nem itéli meg. 18. p.: Konrád lövése védhetetlen: 3:1. 44. p.: Hirzer bombája felső belső kapufáról a hálóért ér: 4:1. A győztes csapatból Fehér, Schneider, Hirzer és Szekeres, a kispasztól pedig Dénes és Dudás váltak ki. Vasas—Bak FTC 6:3 (3:2). A vezető gólt a 8. percben Himmer passzából Szentmiklóssy lövi: 1:0. 17. p.: Feröfi lövése Kovácsról trónnyal szorította jutt a sarkokba, majd Schiller 16 gólt, de a 28. percben Himmer egyáltalán: 2:2. A 33. percben Bednarik szerzi meg a vezetést: 3:2. A második félidő első percben Grünfeld 42-re emeli a gólarányt. 13. p.: Himmer szabadrúgásból Horváth lövi az utolsó gólt: 5:2. 27. p.: Gross 5:3-ra javít. 42. p.: Grünfeld beállítja a végeredményt: 6:3.

Profik amatőr ellen

Ferencváros tartalék—FTC 11:6 (2:3).

Bécsi futball. Bécsből jelentik: Hertha—Vienna 3:2 (2:0). WAC—Rapid 4:1 (3:0). Simmering—FAC 2:2 (2:2).

Az „Egyetértés” bravurja

Szombathely, január 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Elnök érdeklődés mellett folyt le az Egyetértés—Sabária Magyar Kupa-mérkőzés, amely váratlan eredménnyel végződött.

A vezető gólt Stofán lötte, amelyet egy szabadrúgásból Pettykó fejessel egyenlített ki. Majd újból Stofán szerzi meg a vezetést, de Kreutz egyáltalán, sőt ugyanó egy „11”-esből az Egyetértést dobja előre 2:3 arányban.

Az utolsó percben Buresch „11”-esből kiegyenlít. A meghosszabbított mérkőzés első 15 percé gól nélkül végződött. A második negyedórán egy „11”-essel 4:3-ra, végül 5:3-ra emelkedik a gólarány — a Sabária javára. B.

Meglepetéssel végződött a bokszcsoapatbajnokság döntőmérkőzése

(A Reggel tudósítójától.) A már hetek óta tartó bokszcsoapatbajnoki küzdelmek vasárnap este érkeztek el a döntéshöz. A harmadik helyért az NSC és a TTC gárdája csapatot össze. A startnál az NSC vezetett, de végül mégis a tavalyi bajnokok.

a terézvárosiak szereztek meg a győzelmet.

Ebben a párharcban különösen a Gelb—Szabolcsy-mérkőzés volt izgalmas. Győzött nagy meglepetésre a jóval könnyebb súlyú Gelb. Az első és második helyért a Ferencvárosiak és az Angyalgárdiák küzdöttek. Már 8:2-re vezettek a Ferencvárosiak, amikor egyszerre megfordult a szerenése és ettől fogva

a BTK legénysége sorozatos győzelmekkel eldöntetlenül tudta tenni a küzdelmet.

Az FTC és a BTK tehát újra fognak küzdeni a bajnoki címért.

Nagy szépségibája volt a vasárnapi viaskodásoknak, hogy Kamkocsyky Artur, a MÖSZ ü. v. alelnöke a kritikus FTC—BTK-mérkőzésben nemcsak vezetett, de pontozott is elejétől végig, amiért elkeseredett kritikákban volt része.

Részletes eredmények:

TTC—NSC 12:8.

(Az előlők a TTC tagjai): Budoni vesz Fuchs ellen. Szepesi vesz Kubinyi ellen. Benezs győz Weisz ellen. Hochmann győz Andorier ellen. Szabolcsy vesz Gelb ellen. Barnaszevitz 23:2. Scheer ellen. Marsalek győz Mayer ellen. Zsemba győz Molnar ellen első menetben k. o.-val. Mindkét klub 2-2 prémiumpontot kapott.

FTC—BTK 10:6.

(Az előlők az FTC tagjai): Kocsis győz Szajkó ellen. Széles győz Leitner ellen. Mihály vesz Szabo ellen. Eesegi győz Podgorecz ellen. Endre (65 kg.) győz Schmitt (68 kg.) ellen. Schenkét vesz Weiner II. ellen. Kiss Ferenc vesz Csirke ellen. Hrnsovsky vesz Kristou ellen. Mindkét csapat 2-2 prémiumpontot kapott.

Méltóságtelejesen folyt le a Magyar Kerékpáros Szövetség közgyűlése vasárnap délután az Imperialis szállóban, ahol előbb békét kötött az UTE és a BSE a világbajnokságok tárgyában, majd közfelfüggetléssel dr. Kereknófi Ferencet újból elnökévé választották. Az új tisztikar a következők: Elnök: dr. Kereknófi Ferenc. Társelnök: Hrnsov Simon. Al-elnök: dr. Rosta János. Főtákar: Steiner Rezső. Titkárok: Boldog Nándor és Lederer Róbert. Kapitányok: Eigner József és Csutorás Ferenc.

Bécsi hokkisták sikere. Bécsből jelentik: A Bécsi Korcsolyázó-Egyület jégchokki csapata egy kombinált angol csapatot 6:2 arányban megvert. Rész-eredmények: 1:1, 3:0, 2:1. A mérkőzést 3000 főnyi közönség nézte végig. Az angol csapat kedden az osztrák olimpiai csapattal mérkőzik.